

HİKMET-AKADEMİK EDEBİYAT DERGİSİ
[JOURNAL OF ACADEMIC LITERATURE]
YIL 7, SAYI 14, BAHAR 2021

Dr. İsa AKPINAR

Milli Eğitim Bakanlığı
isaakpınar@gmail.com

ORCID

Dr. Önder YAŞAR

Deniz Harp Okulu
onderyasar13@gmail.com

ORCID

**AHDÎ-İ BAĞDÂDÎ'NİN
DERLEDİĞİ ŞİİR MECMUASI**

THE POETICAL MISCELLANY
COMPILED BY AHDÎ OF BAGHDAD

Makale Türü: Araştırma Makalesi	Article Information: Research Article
Yükleme Tarihi: 05.03.2021	Received Date: 05.03.2021
Kabul Tarihi: 27.04.2021	Accepted Date: 27.04.2021
Yayımlanma Tarihi: 30.04.2021	Date Published: 30.04.2021

İntihal / Plagiarism

Bu makale **turnitin** programında taranmıştır.
This article was checked by **turnitin**.

Atf/Citation

Akpınar, İsa ve Yaşar, Önder, "Ahdî-i Bağdâdî'nin Derlediği Şiir Mecmuası", *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal of Academic Literature]*, Yıl 7, Sayı 14, Bahar 2021, s. 148-192.

Akpınar, İsa and Yaşar, Önder, "The Poetical Miscellany Compiled By Ahdî of Baghdad", *Hikmet-Journal of Academic Literature*, Year 7, Volume 14, Spring 2021, p. 148-192.

10.28981/hikmet.891899

Dr. İsa AKPINAR

Dr. Önder YAŞAR

AHDÎ-İ BAĞDÂDÎ'NİN DERLEDİĞİ ŞİİR MECMUASI

THE POETICAL MISCELLANY COMPILED BY AHDÎ OF BAGHDAD

ÖZ

Mecmua-i eş'ârlar, klâsik Türk edebiyatının en önemli şiir kaynakları arasında yer almaktadır. Muhtelif tertip ve tasnif esaslarına göre düzenlenen şiir mecmuları; dönemin edebî zevkini, edebiyat panoramasını ve şairlerin irtibat ağını göstermesi bakımından oldukça değerlidir. Bu makalenin konusu olan mecmua-i eş'âr ise musannif ve müstensihi dolayısıyla hususi bir kıymeti haizdir. XVI. asrın önemli tezkire müellifi olan şair Ahdî-i Bağdâdî tarafından derlenen bu şiir mecmuası, şairin kendi hattıyla kaleme alınmıştır. Süleymaniye Kütüphanesi Hüsrev Paşa Koleksiyonunda, 604 numarada kayıtlı bulunan mecmua-i eş'ârın, 979/1571-72 yılından evvel vücuda getirildiği anlaşılmaktadır. 88 varaktan müteşekkil olan mecmuada; 43 şaire ait musammat, kaside ve gazel nazım şekillerinde 227 şiir yer almaktadır. Hâlihazırdaki yayınlara göre, mecmuadaki şiirlerin 71'i metin neşrine konu olmamıştır. Yayımlanmamış şiirlerin 47'si, mecmuanın derleyicisi olan Ahdî'ye aittir. Bu makalede, mecmua-i eş'ârlar hakkında kısaca bilgi verildikten sonra Ahdî'nin şiir mecmuası tanıtılmış ve musannifin biyografisine temas edilmiştir. Daha sonra ise mecmuanın tertip hususiyetleri ve muhtevası, şair kadrosu ve edebiyat tarihi açısından önemi üzerinde durulmuştur. Ayrıca makalenin sonunda; mecmuadaki şiirlerin mahlas, matla/ilk bent, nazım şekli/birim sayısı, vezin ve başlık yönünden tasnifinin yer aldığı bir tablo sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mecmua-i eş'âr, Ahdî-i Bağdâdî, XVI. yüzyıl.

ABSTRACT

Poetical miscellany is one of the most important sources of poetry in Turkish classical literature. Poetical miscellanies arranged according to various arrangement and classification principles. It is very valuable in terms of showing the literary taste of the period, the panorama of literature and the network of poets. The poetical miscellany, which is the subject of this article, has a special value due to its compiler and scribe. This poetical miscellany compiled by Ahdî of Baghdad, one of the important biographers and poets of the 16th century, and autographed by him. It is understood that the miscellany, registered at the number 604 in the Hüsrev Pasha Collection of the Süleymaniye Library, was created before the year 979/1571-72. In the miscellany consisting of 88 folios; there are 227 poems of 43 poets in forms of musammat, qasida and ghazal. 71 of the poems in the miscellany were not subject to any publication. 47 of the unpublished poems belong to Ahdî, the compiler of the miscellany. In this article, after giving brief information about the poetical miscellanies, the copy of Ahdî's miscellany was introduced and his biography was mentioned. Later, the composition and content of the manuscript, the poets and the importance of the miscellany in terms of the history of literature are emphasized. Also at the end of the article; a table is presented that includes the classification of the poems in the miscellany in terms of pen names, first couplet/first quatrain, form of verse/number of strings, meter and title.

Keywords: Poetical miscellany, Ahdî of Baghdad, XVIth century.

Giriş

Mecmûa-i eş'âr, muhtelif tasnif ve tertip esaslarına göre hazırlanan şiir derlemelerinin umumî ismidir. Sefine ve cönk gibi isimlerle de anılan bu mecmualar, hazırlanış gayesinden tasnif usullerine kadar büyük bir çeşitlilik gösterir. Bu yönüyle mecmua-i eş'ârlar, farklı sınıflar/başlıklar altında değerlendirilmektedir. Şiir mecmuaları; muayyen bir konu etrafında tasnif edilebileceği gibi belli bir nazım şekli ve türü esas alınarak da hazırlanabilmektedir. Ayrıca, nazirelerin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş ve mecmua-i nezâyir, mecmuatü'n-nezâyir, mecmau'n-nezâyir gibi isimlerle anılan şiir mecmuaları vardır. Bunların dışında, musannifin edebî zevkine göre bir araya getirdiği şiirlerden oluşan antoloji nitelikli mecmualar da bulunmaktadır. Bazı şiir mecmuaları ise muayyen bir dönem ya da coğrafyada kaleme alınmış manzumelerin derlenmesiyle oluşturulmuştur.

Şiir mecmuaları, klâsik edebiyat geleneğinin önemli bir metin kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Öncelikle, mürettep divanı bulunmayan şairlerin şiirlerini ihtiva etmesi yönüyle ayrı bir kıymeti hâizdir. Belli bir dönemin estetik zevkini aksettirmekten şiir geleneğinin izlerinin sürülmesine, edebiyat muhitlerinden belirlenmesinden şairlerin biyografilerine ışık tutmasına kadar edebiyat tarihi açısından önemli bilgileri ihtiva etmektedir. Son yıllarda, mecmua-i eş'ârlar üzerinde yapılan akademik çalışmaların giderek artması, klâsik Türk edebiyatının panoramasını elde etmek açısından önem taşımaktadır. Çalışmaya mevzu olan şiir mecmuası, XVI. asrın önemli tezkire müelliflerinden Ahdî-i Bağdâdî tarafından hazırlanmıştır. Musannif ve müstensihinin, tezkireci ve şair olması itibarıyla bu mecmua, edebiyat tarihi açısından hususî bir ehemmiyeti haizdir.

1. Mecmua Nüshasının Tavsîfi

Bağdatlı Ahdî'nin derleyip istinsah ettiği mecmua; Süleymaniye Kütüphanesi Hüsrev Paşa Koleksiyonunda, 604 numarada kayıtlıdır. Yazmanın zahriyesinde, iki temellük kaydı yer almaktadır. Bu kayıtlardan ilki, Muhammed Es'ad ismini taşıyan mühür ile hemen altında yer alan “Destârî-i Hazret-i Şehryârî Enderûn-ı Hümâyûn 1197” ifadesidir. Bu mühür ve kayda göre nüsha, 1197/1782-3 yılında, saray destârîlerinden Mehmed Es'ad'ın mülkiyetine geçmiştir. Bu yazmanın mezkûr şahsa, saray kitaplığından ihsan edilmesi ya da satılması muhtemel görünmektedir. Eserdeki ikinci temellük kaydı ise hâlihazırda ait olduğu kütüphanenin vakfedenine aittir. Bu kayıta, “Süleymâniye hatîbi efendi yediyle alınan kitâb Şem' ü Pervâne ismiyle müsemmâ” notunun yanı sıra “21 Cemâziyelevvel 1266” tarihi ve “yalnız üç yüz guruş” ifadesi yer almaktadır. Bu nüsha; 4 Nisan 1850 tarihinde, Süleymaniye Câmii hatibinin vasıtasıyla Hüsrev Paşa adına, 300 guruşa satın alınmıştır. Kısa bir süre sonra da Hüsrev Paşa Kütüphanesine vakfedilmiştir.

203×145 mm. ebatlarındaki nüsha, 149 varaktan müteşekkildir. Yazmanın, 1^b-60^b varakları arasında Lâmiî Çelebi'nin *Şem' ü Pervâne* adlı mesnevisi yer almaktadır. Mecmua-i eş'âr bölümü ise 61^b-149^b varakları arasındadır. Her sayfada 15 satırın bulunduğu yazma, çift sütun üzere olup cetvellidir. Talik hatla mahtut eserde başlıklar, mavi mürekkeple yazılmıştır. Aynı şekilde cetveller de mavi

mürekkeple çekilmiştir. Yazmanın ilk eseri olan *Şem' ü Pervâne*'nin başında, müzehhep bir mihrabiye yer almaktadır.

Yazma, tek bir müstensihin elinden çıkmıştır. Sadece, Ahdî'nin iki gazelinin bulunduğu 149^b sayfasının farklı bir kalemle yazıldığı anlaşılmaktadır. Nüshada istinsah yeri ve tarihine, müstensihin kimliğine işaret eden bir ferağ kaydı bulunmamaktadır. Fakat mecmuanın musannifinin kendi şiirlerinin başlığında yer verdiği “li-kâtibihi”, “li-kâtibihi'l-hakîr ‘Ahdî”, “li-kâtibihi'l-ahkar”, “li-muharririhî'l-fakîr ‘Ahdî” ifadeleri; müstensihin Ahdî mahlaslı bir şair olduğunu katiyetle ortaya koyar. Bu mecmuadaki Ahdî'ye ait şiirlerinin 12 tanesinin daha evvel Ahdî-i Bağdâdî'ye nispetle neşredilmesi ise müstensihin hüviyetini kesinleştirmektedir. Ahdî, bu mecmuanın hem musannifi hem de müstensihi olarak karşımıza çıkmaktadır. Mecmuanın istinsah tarihine dair önemli bir işaret ise Vizeli Behiştî için kullanılan “sellemehu'llâhu” ifadesidir. Bu ifadenin, hayatta olanlar için kullanıldığı dikkate alındığında, mecmuanın Behiştî'nin vefatından yani 979/1571-2 yılından evvel tasnif/istinsah edildiği söylenebilir.

Ahdî'nin istinsah ettiği bir eserin varlığından daha haberdarız. Köprülü Kütüphanesi, Fâzıl Ahmed Paşa Koleksiyonu, 294 numarada kayıtlı bu nüsha, Ahdî'nin babası Şemsî-i Bağdâdî'nin *Manzar-ı Ebrâr* adlı eseridir (Akün, 1998: 514). 954/1546-7 yılında Kanunî Sultan Süleyman adına kaleme alınan bu Farsça mesnevi, 975/1567 yılında Ahdî tarafından istinsah edilmiştir. Bu nüsha ile üzerinde çalıştığımız mecmua talik hatla mahtut olmakla beraber yazım tarzı itibarıyla farklıdır. Bu farklılık, Ahdî'nin *Manzar-ı Ebrâr*'da harfleri standart ölçülerinde yazarken mecmuada daha yayvan yazmasından kaynaklanmaktadır. Bu yönüyle mecmuanın hattı, Ahdî'nin hususî yazı karakteristiğine de işaret etmektedir.

2. Mecmuanın Musannifi: Ahdî-i Bağdâdî

Tezkireci kimliğiyle tebârüz eden Ahdî, XVI. asrın önemli şairlerindedir. Doğum tarihi hakkında hiçbir kayıt olmayan şair, Bağdatlıdır. Çocukluğu ve gençlik dönemi hakkında bilgi sahibi değiliz. Fakat şairin ailesinde, başta babası ve amcası olmak üzere şiirle iştigal eden birçok isim vardır. Ahdî'nin aile çevresinde şiire ilgi duymaya başladığı ve bu kültürel ortamda yetiştiği söylenebilir. Bu asrın tam ortalarında Bağdat valisi olan Temerrüd Ali Paşa'nın tavassutuyla Anadolu'ya gelen şair, birçok şehri dolaştıktan sonra İstanbul'a ulaşır. Osmanlı ülkesinde Sivas, Adana, Konya, Manisa, Edirne gibi muhtelif şehirleri gezen Ahdî, pek çok şiir meclisine dâhil olur. Bu seyahatler vasıtasıyla tanıdığı edebiyat muhitleri, tezkiresi için önemli bir kaynak işlevi görmüştür. Ahdî, *Gülşen-i Şu'arâ* ismini verdiği tezkiresinin ilk edisyonunu 971/1563-1564 yılında tamamlayarak Şehzâde Selim'e sunar. Bir mukaddime ve üç ravzadan oluşan *Gülşen-i Şu'arâ*'ya zamanla ilaveler yapılır. Sancak beyleri ve defterdarların dâhil edildiği ravza ile eser son şeklini kazanır. Fakat Ahdî, vefat ettiği kabul edilen 1002/1593-1594 yılına kadar tezkiresine ilavelerde bulunmaya devam eder.

Gülşen-i Şu'arâ adlı tezkiresiyle şöhret kazanan Ahdî aynı zamanda döneminin önemli bir şairidir. Kendisi gibi tezkire yazarı olan ve Ahdî ile ahablığı bulunan Sadıkî-i Kitâbdâr, onun divan sahibi olduğundan bahseder (Akün, 1998: 514). Fakat Kitâbdâr'ın bahsettiği eserin, mürettep bir divan mı yoksa şiirlerini havi

mecmua mı olduğu açık değildir. Ahdî'nin divanının herhangi bir nüshası henüz ele geçmemiştir. Bununla birlikte şairin mecmua-i eş'ârlarda birçok şiirine tesadüf edilmektedir. Bu şiirler, farklı zamanlarda Hasibe Mazıoğlu, Zülfü Güler ve Hasan Gültekin tarafından makale olarak neşredilmiştir. 2018 yılında ise Ayşe Bedestani yüksek lisans tezinde, eldeki bütün şiirleri toplayarak şairin divanını oluşturmaya çalışmıştır. Makalemize konu olan mecmuayla Ahdî'nin şiirlerinin sayısı artmıştır ki bu hâliyle mürettep bir divan hacmine ulaştığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

3. Mecmuanın Tertip Esasları ve Muhtevası

Ahdî, mecmuasında 59'u kendisine ait olmak üzere toplam 227 şiire yer vermiştir. Mecmua, herhangi bir tefrik edici başlık olmamakla birlikte nazım şekilleri esas alınarak üç bölüm hâlinde tertip edilmiştir. 61^b-102^a arasında yer alan birinci bölüm, musammatlardan oluşmaktadır. Toplam 58 musammatın yer aldığı bu bölümü, kasideler takip eder. 102^b-110^a sayfaları arasındaki ikinci bölümde, 7 kaside vardır. Mecmuanın en fazla şiir ihtiva eden üçüncü bölümü gazellerden müteşekkildir. 162 şiirin yer aldığı üçüncü bölüm 111^b-149^b sayfaları arasındadır. Bu bölümde yer alan şiirlerin biri 13 beyitlik kaside diğeri ise müstezaddır.

Birinci bölümde musammatlar; tercî'-bend, terkîb-bend, muaşşer, müseddes ve muhammes şeklinde sıralanmıştır. Tercî'-bend olarak kaydedilen 11 şiirin ekseri, bu nazım şeklinin hususiyetlerini taşımamaktadır. Meselâ Ahdî'nin dört tercî'-bendinin ikisi muaşşer, diğerleri ise müsebbâ ve müsemmendir. Musannif de şiirlerini zaten tercî'-bend-i muaşşer, tercî'-bend-i müsebbâ şeklinde isimlendirmiştir. Fakat kendisinin şiirleriyle benzer özellikler taşımasına rağmen Şevkî ve Za'fî'nin şiirlerini sadece muaşşer olarak kaydetmiştir. Mecmuanın tek terkîb-bendi ise Taşlıcalı Yahyâ'nın Şehzâde Mustafa için kaleme aldığı meşhur mersiyesidir. Musammatlar bölümü, müseddeslerle devam eder. İkisi aynı şairin olmak üzere toplam 6 müseddes vardır.

Musammatların en hacimli kısmını, muhammesler oluşturur. Toplam 38 muhammesin 29'u tahmistir. Ahdî, tahmis edilen şiirlerin kimlere ait olduğuna işarette bulunmuştur. Tahmislerin takriben yarısı; Karamanlı Nizâmî, Ahmed Paşa, Necâtî, Zâtî, Hayâlî gibi selef şairlerin şiirlerine yapılmıştır. Diğerleri ise dönem şairlerinin birbirlerinin şiirlerine yazdığı tahmislerdir. Bu grupta yer alan şiirler, dönemin edebî manzarasını göstermesi bakımından mühimdir.

Mecmuanın kasideler bölümündeki şiirlerden beşi, ilk örneklerini XV. asrın sonlarında görmeye başladığımız “-şekil” redifli kasidelerdir. Eğirdirli Hacı Kemâl'e göre bu redifin zemin şiiri Molla Lutfî'ye aittir (Morkoç, 2003: I, 1236-1239). Mecmuadaki diğer iki kasidenin ilki Âgehî'nin gemici lisanıyla yazdığı meşhur şiiri, öteki ise Trabzonlu Figanî'nin Kanunî Sultan Süleyman'ın şehzadelerinin sünnet şenliği dolayısıyla kaleme aldığı sûriyyedir. Bu şiirlerden sadece Ahdî'nin kasidesi daha önce neşredilmemiştir.

Mecmuanın en fazla şiir ihtiva eden gazeliyyât bölümünde, biri kaside diğeri müstezâd olmak üzere toplam 162 şiir vardır. Musannif bu bölüme, kendi gazelleriyle başlamıştır. Ayrıca, mecmuanın son sayfasına iki gazeli daha ilave edilmiştir. Şairin, dördü hariç diğerleri daha evvel hiç bilinmeyen 41 gazeli bu

mecmuada yer almaktadır.¹ Mecmuada en fazla gazeli bulunan ikinci isim Bâkî'dir. Şairin, tamamı divanında bulunan 40 gazeli mecmuada yer bulmuştur. Musannif, bu bölümde her şairin ilk gazelinin başlığında *gazeliyyât* ifadesine yer verir. Bâkî'yi 29 gazelle Üsküdarlı Aşkî takip eder. Sonra sırasıyla Emrî, Câmî'î, Hevesî, Hâverî, Fevrî, Sun'î, Hayâlî ve Hayretî'nin gazellerine yer verilmiştir.

Mecmudaki şiirlerin, şair ve nazım şekillerine göre tasnifi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	Şair	Kaside	Gazel	Tercî-bend	Terkîb-bend	Muhammes	Tahmîs	Müseddes	Muaşşer	Mütezâd	Toplam
1	Âgehî	1									1
2	'Ahdî	2	41	4		3	8			1	59
3	'Aşkî	1	29				1	1			32
4	Bâkî		40								40
5	Behiştî					1					1
6	Câmî'î		4								4
7	Celâlî						2				2
8	Cevrî						1				1
9	Emrî		15	1							16
10	Esîrî			1							1
11	Fehmî						1				1
12	Fevrî		5	2			2				9
13	Figânî	1									1
14	Gubârî			1							1
15	Günâhî						1				1
16	Hâverî		5								5
17	Hayâlî	1	6				1				8
18	Hayretî		4				1				5
19	Hevesî		3								3
20	Hiţâbî					1					1
21	'İydî						1				1
22	'İzârî	1									1

¹ Ahdî'nin söz konusu neşredilmemiş şiirleri, bu makalenin sahipleri tarafından hazırlanmış olup yayım safhasındadır.

23	Ḳudsî						1				1
24	Levhî						1				1
25	Luṭfî	1									1
26	Meylî					1					1
27	Mihri						1				1
28	Na'imî					1					1
29	Rahmî			1			2				3
30	Râzî					1					1
31	Resmî						1				1
32	Rihletî						2	1			3
33	Selâmi			1							1
34	Selîkî							2			2
35	Şenâyî					1					1
36	Siyâhî						1				1
37	İstanbulu Şun'î							1			1
38	Gelibolulu Şun'î		8								8
39	Şâhî							1			1
40	Şevkî								1		1
41	Yahyâ				1						1
42	Yetimî						1				1
43	Za'fî								1		1
	Toplam	8	160	11	1	9	29	6	2	1	227

4. Mecmuanın Şair Kadrosu

Ahdî mecmuasında, kendisi de dâhil olmak üzere 43 şairin 227 şiirine yer vermiştir. Bu mecmuadaki şairleri iki grupta değerlendirmek mümkündür. Birinci grubu, II. Bâyezîd'den Kanunî Sultan Süleyman'ın saltanatının ortalarına kadar edebiyat hayatında boy göstermiş ve şiirle iştihar etmiş şairler oluşturmaktadır. Molla Lutfî, İzârî, Mihri Hatun, Edirneli Şevkî, Gelibolulu Sun'î, Figânî, Hayâlî, Hayretî, Yahyâ Bey, Bursalı Rahmî, Manısalı Câmi'î bu grupta yer almaktadır. İkinci grup ise XVI. asrın ortalarında edebiyat muhitlerinde kendilerine yer bulan ve mecmuanın tasnif edildiği sıralarda hayatta olan ya da kısa bir süre evvel vefat etmiş şairlerdir. Birinci grupta yer alan şairlerin şiirleri, büyük ölçüde mecmuanın kaside ve gazeller bölümünde karşımıza çıkmaktadır. Musammatlar bölümünde ise bu şairlere ait gazellerin tahmisleri bulunmaktadır.

Mecmuadaki şiiirlerin çoğu, ikinci grubu oluşturan şairlere aittir. Bu şairler arasında Bâkî (40 şiiir), Üsküdarlı Aşkî (32 şiiir), Emrî (16 şiiir) ve Fevrî (9 şiiir) divan sahibi olup bu mecmuanın tasnif edildiği dönemde edebiyat muhitlerinin en gözde simaları arasında yer almaktadır. Emrî Çelebi, Ahdî'nin yakinen tanıdığı ve tezkiresinde hayli geniş yer verdiği bir isimdir (Solmaz, 2005: 193-200). Bir muhammesini mecmuasına aldığı Vizeli Behiştî de tanıştığı şairlerdendir (Solmaz, 2005: 225-230). Ahdî'nin Edirne'de bulunduğu sırada bir yıl evinde misafir kaldığı ve tezkiresinde şiiiri hakkında medihkâr ifadeler kullandığı Mecdî Efendi'ye mecmuasında yer vermeyişi dikkat çekicidir. Bu husus, iki şairin tanışmasından evvel bir tarihte mecmuanın tasnif edildiği ihtimalini akla getirmektedir.

İkinci grupta yer alan Bâkî, Üsküdarlı Aşkî, Emrî, Fevrî, Manastırlı Celâl Bey, Gubârî, Za'fî, Günâhî, Meylî, Kudsî, Yetîmî, İydî, Cevrî, Siyâhî, Senâyî, Hâverî, Âgehî *Gülşen-i Şu'arâ*'da biyografisi bulunan şairlerdir. Bu isimlerin bazıları, aynı dönemde yaşamış şairlerle ortak mahlasa sahiptir. Bu durum, mecmuadaki bazı şiiirlerinin sahibini kesin olarak tespitte imkân bırakmamaktadır. Meselâ bir tahmisi bulunan Kudsî'nin *Gülşen-i Şu'arâ*'da kayıtlı, biri İstanbullu diğeri Bursalı iki şairden hangisi olduğu belli değildir (Solmaz, 2005: 485, 490-491). Mecmuada bir muhammesi olan Meylî'nin, aynı asırda yaşayan dört şairden hangisi olduğu da tasrih edilmemiştir. Fakat bu şiiirin, Ahdî'nin tezkiresinde zikrettiği Kayserili Meylî'ye ait olması muhtemeldir (Solmaz, 2005: 539-540).

Ahdî, hiçbir tasrihte bulunmaksızın Sun'î mahlaslı 9 şiiiri mecmuasına almıştır. Gazeliyyât bölümünde yer alan 8 gazel Gelibolulu Sun'î'nin divanında yer almakta fakat müseddes bulunmamaktadır. Kanaatimizce bu müseddesin sahibinin, Ahdî'nin tezkiresinde “Sâni” şekliyle de kaydettiği ve “İstanbul ve dânişmend tâifesiinden” şeklinde takdim ettiği şair olması muhtemeldir (Solmaz, 2005: 389). Yine bir muaşşerine yer verilen Şevkî mahlaslı şairin, II. Bâyezîd ve Yavuz Sultan Selim döneminin bilinen şairlerinden Edirneli Şevkî olmadığı düşüncesindeyiz. Bu şairin, Ahdî'nin bizzat tanıdığı Şevkî Çelebi olması muhtemeldir. *Gülşen-i Şu'arâ*'da hakkında mufassalan bilgi verilen ve birçok şiiiri bulunan Halepli Şevkî aynı zamanda Ahdî'nin nazire söylediği şairdir (Solmaz, 2005: 368-369). Bu şair hakkında diğere tezkirelerde hiçbir kayıt yoktur. Ahdî'nin bu mecmuadaki şiiirlerin sadece birkaçına *Gülşen-i Şu'arâ*'da yer vermesi de ayrıca dikkat çekicidir.

Ahdî, mecmuasında şiiirlerine yer verdiği şairlerden Selâmî, Bursalı Esîrî, Hitâbî, Râzî, Bursalı Resmî, Levhî, Fehmî, Na'imî, Hevesî, Manisalı Câmî'î, Rihletî ve Şâhî'yi *Gülşen-i Şu'arâ*'sına almamıştır. Bu şairler, mecmuanın musammatlar bölümünde yer alan ve genellikle tahmisi bulunan şairlerdir. Bu isimler arasında en dikkat çeken, Balıkesirli Rihletî'dir. İki tahmis ve bir müseddesine yer verilen şair hakkında tezkirelerde hiçbir bilgi yoktur. Şairin tahmis ettiği gazellerden biri ise Ahdî'ye aittir. Edebiyat muhitlerinde ismine tesadüf edilmeyen ve mecmua-i eş'ârlarda şiiirlerine ender rastlanan Rihletî'nin Ahdî'nin gazeline tahmis söylemesi, bu iki şairin birbirlerini tanıdığı ihtimâlini akla getirmektedir. En azından bir müddet, aynı muhit içinde buldukları söylenebilir.

Mecmuada bir müseddesine yer verilen Şâhî mahlaslı şairin hüviyeti kesinlik arz etmemektedir. Kanunî Sultan Süleyman'ın oğlu Şehzâde Bâyezîd'in bu mahlası kullandığı bilinmekle birlikte şairin divanında bu şiiir yer almamaktadır. Bu

müseddesin, Şehzâde Mehmed'in muhitinde bulunduğunu tahmin ettiğimiz, *Fedhâd-nâme* mesnevisinin sahibi Şâhî'ye ait olması muhtemel görünmektedir.

Sonuç

Çalışmanın mevzuu olan mecmua, Hüsrev Paşa Koleksiyonu 604 numaralı yazmanın 61-149 varakları arasında olup tezkire müellifi ve şair Bağdatlı Ahdî tarafından tasnif ve istinsah edilmiştir. 979/1571-1572 yılından evvel vücuda getirilen bu mecmua, hem selef hem de dönem şairlerinin şiirlerini ihtiva etmesi açısından oldukça kıymetlidir. Musannifinin hem şair ve tezkireci hem de kâtip olması, şiirlerin sıhhatli bir şekilde kayda geçirilmesi açısından da önemli bir husustur. Bu yönüyle mecmua, metin neşirlerinde dikkate alınması gereken önemli bir nüsha özelliğine sahiptir.

Ahdî, mecmuasında kendisi de dâhil olmak üzere 43 şairin toplam 227 şiirine yer vermiş; musammatlar, kasideler ve gazeller olmak üzere mecmuasını üç bölüm hâlinde düzenlemiştir. Musammatlar bölümünde 58, kasidelerde 7 şiir vardır; gazeliyyât bölümü ise 162 şiiri ihtiva eder. Bu bölümde, gazel muhtevalı bir kaside-i beççe ve bir müstezad yer almaktadır. Ahdî, 59 şiirle mecmuasında en fazla kendisine yer vermiştir. Bu şiirlerden sadece 12'si metin neşrine konu olmuştur. Mecmuada Ahdî'yi 40 gazelle Bâkî takip eder. Üsküdarlı Aşkî'nin 32, Emrî Çelebi'nin ise 16 şiiri yer almaktadır.

Erken tarihli olması ve musannifinin isminin bilinmesi yönüyle edebiyat tarihi açısından oldukça kıymetli olan bu mecmua aynı zamanda, Ahdî'nin edebî muhitini ve şairlerle olan ilişkisini göstermesi bakımından kayda değerdir. Bilhassa musammatlar bölümünde yer alan tahmisler, şairler arasındaki münasebete işaret etmesi yönüyle önemlidir. Kütahyalı İydî, Gubârî, Rihletî, Senâyî Çelebi, Siyahî Çelebi, Fevrî, Manastırlı Celâl Bey gibi şairlerin mevcudiyeti; bu mecmuanın II. Selim'in Kütahya sancak beyliği zamanında (1562-1566), bu bölgede tertip edildiği intibai uyandırmaktadır. Fakat şimdilik kesin bir kanaat bildirmek mümkün görünmemektedir.

Kaynakça

- Açıl, Berat. (2016), "Hâverî (Ö. 1565) ve Divânçesi", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S 16, s. 172-216.
- Akdağ, Ahmet. (2013), *Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi'ndeki 19 HK 2207 Numaralı Şiir Mecmuası (İnceleme-Metin)*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- Akün, Ömer Faruk. (1998), "Ahdî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. I, s. 509-514.
- Arslan, Mehmet. (2007), *Mihri Hâtun Divânı*, Amasya Valiliği, Amasya.
- Aydemir, Yaşar. (2000). Behiştî Divanı: *Behiştî, Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.

- Bedestani, Ayşe. (2018), *XVI. Yüzyıl Şairi Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Belenkuyu, Bekir. (2013), *Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1972'de Kayıtlı Mecmû'a-i Eş'ar (Vr. 80b-160a) (İnceleme-Metin)*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Bellibaş, Ahmet. (2014), *Milli Kütüphane 06 HK 319/1 No'lu Şiir Mecmuası*, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman.
- Bozkurt, Firuze. (2007), *XVI. Yüzyıla Ait Bir Şair Mecmûası*, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
- Çavuşoğlu, Mehmed, Tanyeri, M. Ali. (1981), *Hayretî Dîvan (Tenkidli Basım)*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.
- Çavuşoğlu, Mehmed. (1977), *Yahyâ Bey, Dîvân: Tenkidli Basım*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.
- Çolak, Ahmet. (2013), *Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1972'de Kayıtlı Mecmû'a-i Eş'ar (Vr. 1b-80a)*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Eraslan, Saniye. (2017), *İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Kütüphanesindeki ŞR 87 Numaralı Şiir Mecmuası (İnceleme, Metin ve MESTAP'a Göre Tasnifi)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Erdoğan, Mustafa (e-kitap), *Bursalı Rahmî ve Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55910,bursali-rahmi-divanipdf.pdf?0>
- Gıynaş, Kamil Ali. (2014), *Pervâne Bey Mecmuası: Topkapı Sarayı Bağdat 406*, Akademik Kitaplar, İstanbul.
- Güler, Gökhan. (2016), *Millet Kütüphanesi'nde AEMNZ587 Numarayla Kayıtlı Olan Mecmû'a-i Eş'ar ve Gazeliyyat İsimli Şiir Mecmuasının Transkripsiyonu ve İncelenmesi*, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Güneş, Murat. (2013), *Manastırlı Celâl Bey Dîvânı [İnceleme-Metin]*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sivas.
- Kaplan, Yunus. (2018), "İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi'nde Kayıtlı "T5480" Numaralı Musammat Mecmuası ve MESTAP'a Göre Tasnifi", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, S 21, s. 401-540.
- Kaplan, Yunus. (2018), "Manisalı Bir 16. Yüzyıl Divan Şairi: Câmî'î ve Şiirleri", *Manisa: Geçmişten Günümüze Manisa Sempozyum Kitabı*, C. II, s. 1261-77.

- Karahan, Abdülkadir. (1966), *Figânî ve Divançesi: Kanunî Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul.
- Küçük, Sabahattin. (1994), *Bâkî Dîvânı: Tenkitli Basım*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Morkoç, Yasemin Ertek. (2003), *Eğridirli Hacı Kemal'in Câmiü'n-Nezâir'i (Metin ve Mecmua Geleneği Üzerine Bir İnceleme)*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Özdemir, Mehmet (e-kitap), *Mecmûa-i Gazeliyyât*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55868,nuh-b-mustafa-konevi-mecmua-i-gazeliyyatpdf.pdf?0>
- Saraç, M. A. Yekta. (2002), *Emrî Divanı*, Eren Yayıncılık, İstanbul.
- Solmaz, Süleyman. (2005), *Ahdi ve Gülşen-i Şu'arası (İnceleme-Metin)*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- Tarlan, Ali Nihat. (1945), *Hayâlî Bey Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Tietze, Andreas. (1946), "XVI. Asır Türk Şiirinde Gemici Dili: Âgehî Kasidesi ve Tahmisleri", *Türkiyat Mecmuası*, S 9, s. 113-138.
- Uzun, Süreyya. (2011), *Üsküdarlı Aşkî Divanı, Tenkitli Metin, Nesre Çeviri ve 16. yy Osmanlı Hayatının Divandaki Yansımaları*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Yakar, Halil İbrahim (e-kitap), *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57257,gelibolulu-suni-divanipdf.pdf?0>
- Zülfe, Ömer. (2006), *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selîkî ve Şiirleri*, Edebiyât, Ankara.

Hüsrev Paşa 604 Numaralı Mecmuanın Tasnifi

Şiir No	Vr.	Mahlas	İlk Beyit / Bend	Nazım Şekli/ Birim Sayısı	Vezin	Başlık
1	61 ^b	‘Ahdî	Sultân-ı dehr olup şu ki tabl ü ‘alem çeker Feth-i cihâna ‘asker ü hayl ü haşem çeker Mülk ü diyârı tütmağa ceş-i hadem çeker Bir gün olur ki defter-i ‘ömre kalem çeker Genc ü kuşur taht-ı fenâdan kadem çeker Âhir nefesde hasret ü renc ü nedem çeker Şol haţ bozılmaz anı debîr-i kıdem çeker ‘Âkıl olan kişi ne için hüzn ü hem çeker ‘Ârif ne şâd olur bu cihânda ne ğam çeker Câhil hemîşe şâd olayın dir elem çeker ¹	Tercî'- bend /5	mef'ülü fâ'ilâtü mef'ülü fâ'ilün	Tercî'-bend-i mu'aşşer li- kâtibihi'l-aḥḳar
2	62 ^b	‘Ahdî	Bezm-i ezelde içdüm câm-ı maḥabbet-i 'ışk Anuḡ ḡumârıdur bu başumda ḡalet-i 'ışk Evvelde ser-nüviştüm olmışdı âyet-i 'ışk Taḡmîr-i tîn ü mâda buldum ḡakîkat-i 'ışk Nuḡḡ u ḡayât ü cismüm oldı hüviyyet-i 'ışk Mülk-i vücûda şâham egnümde ḡil'at-i 'ışk Cünd-i muzafferümdür ceş-i 'inâyet-i 'ışk Öğümce rehber oldı peyk-i hidâyet-i 'ışk	Tercî'- bend /5	mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün	Tercî'-bend-i mu'aşşer li- kâtibihi'l-aḥḳar

¹ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 43-44).

			Serdâr-ı 'âşıkânâm çekdüm çü râyet-i 'ışk Şemşir-i nazmum itdi feth-i vilayet-i 'ışk			
3	63 ^b	Za'fî	Gelünüz 'âşık olup çâk-i giribân olalum Nâm u nâmûsı koyup bî-ser ü sāmân olalum Cüş idüp kaçre-y-iken ya'nî ki 'ummân olalum Cehd idüp hem-nefes-i meclis-i rindân olalum Kesb-i 'irfân idelüm kâmil-i insân olalum Âb u gil perdesi içre niçe pinhân olalum Keşf-i esrâr idelüm 'âleme destân olalum Merkez-i dâyire-i gerdiş-i gerdân olalum Mihrlle hem-ser olup hâk-ile yeksân olalum Şâh-ı 'ışka kul olup 'âleme sulţân olalum	Mu'aşşer/5	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Mu'aşşer-i Za'fî
4	64 ^b	Rahmî	Gam-ı dünyâ-y-ıla ey dil niçe bir zâr olalum Varalum mu'tekif-i hâne-i hammâr olalum Sâkî vü muṭrib-i gül-çihre ile yâr olalum Zâhidüñ huşk sözinden yûri bîzâr olalum 'İşk evşâfına gel mazhar-ı âşâr olalum Âteş-i şevka yanup maṭla'-ı envâr olalum 'İşkî tekmiḷ idelüm maḥzen-i esrâr olalum <i>Manṭıku't-ṭayr</i> 'ı bilüp maḥrem-i 'Aṭṭâr olalum Yine bir serv-i hevâ-baḥşa hevâ-dâr olalum Lâle-veş dâğ-ı maḥabbetle dil-efgâr olalum Naqd-i cân-ile vişâline ḥarîdâr olalum Terk-i 'aql eyleyelüm mâni'-i agyâr olalum Boynumuzdan ıralum yüki sebük-bâr olalum Pâyına şu gibi yüzler sürelüm zâr olalum	Tercî'- bend/5	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Tercî'-bend-i Rahmî

			Pāk-rū pāk nazar 'āşīk-ı dīdār olalum ²			
5	65 ^b	Ġubārī	Bir gice sākin idüm hānķah-ı ğafletde İ'tikāf itmiş idüm künc-i ğam u miħnetde Gözlerüm yummuş idüm 'ālem-i pür-'ibretde Ġaflet uyħusu beni almış idi ğāyetde Pür-idi penbe-i ğafletle řimāħ-ı sem'üm Dil-i efsürde ħacer olmuş idi şiddetde Eyle ğarķ olmuş idüm ķa'r-ı yem-i ğafletde 'Aķl u fikr ü dil ü cān ķalmıř idi ħayretde Riřte-i ğaflet-ile bağlu idi her 'uzvum Mā-ħařal ķāřır idüm ğāyet-ile ħidmetde Ġüř-ı hūřa bu nidā irdi o dem hātifden Didi ey 'ālem-i řuğrāda ķalan ğafletde Ġāfil olma gözün aç 'ālem-i kübrāsın sen Sidre vü levħ ü ķalem 'arř-ı mu'allāsın sen ³	Tercī'- bend/5	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Tercī'-bend-i Ġubārī
6	67 ^a	řevķī	Bāğ-ı cennet eyledi 'ālem yüzini nev-bahār Ġülřen içre oldı güller şanki şems-i tāb-dār İtdi bñyıyla benefşe bāğ u rāğı müřķ-bār Zülf-i dil-ber gibi ğördüm sünbül olmuş tārmar Gözleri şihriyle nergis ğāħ mest ü geh ħumār Zāħm-ı şinem gibi açılmış yine uř lālezār Eřķ-i çeşmüm gibi aķar her yaņadan cüy-bār Yiter ağla inle bülbül bigi dem dem zār zār Bir semen-řimā nigārı 'ārif ol eyle kenār Iyř u işret vaķtidür nüş eyle cām-ı ħoř-ğüvār	Mu'aşşer/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Mu'aşşer-i řevķī

² *Bursalı Rahmī Dīvānı*, bkz. (Erdoğan, e-kitap: 245-248).

³ Bkz. (Bozkurt, 2007: 86-89)

7	68 ^a	Selâmî	Rû-be-rû yâre ʔurup ey gül-i ʔandân didüm Yiter eyle beni bülbül gibi nālân didüm İderem şâm [u] seher nâle vü efgân didüm ʔan döker yaş yirine dîde-i giryân didüm Meskenüm oldı benüm küşe-i hicrân didüm Elem-i firʔatüñe yoʔ mıdur oran didüm Va'de-i vaşluña dil bulmadı pâyân didüm Kılca ʔaldı ki ʔıça ʔasret-ile cân didüm Niçe bir eyleyeyin 'ışʔuñı pinhân didüm Yaʔdı yandurđı beni âteş-i süzân didüm Bendeñe eyle naʔar ey şeh-i ʔübân didüm Çekmege derd ü ğamuñ ʔalmadı dermân didüm ⁴	Tercî'- bend /10	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Tercî'-bend-i Selâmî
8	70 ^b	Yaḥyâ	Meded meded bu cihânıñ yıkdı bir yanı Ecel celâlileri aldı Muştafâ ḥanı Tolındı mihr-i cemâli bozıldı dîvânı Vebâle ʔoydılar âl-ile âl-i 'Oşmânı Geçerler-idi geçende o merd-i meydânı Felek o cânibe döndürđi şâh-ı devrânı Yalancınıñ ʔurı bühtânı buĝz-ı pinhânı Aʔıtdı yaşumuzu yaʔdı nâr-ı hicrânı Cinâyet itmedi cânî gibi anıñ cânı Boĝıldı seyl-i belâya ʔaĝıldı erkânı N'olaydı görmeyeydi bu mâcerâyı gözüm Yazuklar aña revâ görmedi bu râyı gözüm ⁵	Terʔîb- bend /7	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün	Tercî'-bend-i Yaḥyâ der- mersiye-i Sulţân Muştafâ

⁴ Bkz. (Güler, 2016: 172-180).

⁵ *Yaḥyâ Bey Dîvânı*, bkz. (Çavuşoĝlu, 1977: 165-168).

9	72 ^a	Emrî	Dîde lâle 'arızuñ-çün jâle-bâr olmuş-durur Her müje hüsñüñ gülnsüz gözde hâr olmuş-durur Sîne 'ışkuñ âteşinden pür-şerâr olmuş-durur Cân firâk-ı la'l-i nâbuñla figâr olmuş-durur Dil hevâ-yı kâkülünle bî-çarâr olmuş-durur 'Aql u fikrüm tırrañ-ıla târmâr olmuş-durur Ten ğam-ı zülf ü hañuñla hâksâr olmuş-durur Üstüh ^v ân-ı ser mekân-ı mür u mâr olmuş-durur ⁶	Tercî'- bend /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Tercî'-bend-i müsemmen li-Emrî
10	73 ^a	Fevrî	Mekânüm meclis-i miñnet mañabbet yâr-ı cânumdur Perî-rû dil-berüm sâkî hayâli dil-sitânumdur Elifler şem'-i şevküm sînem altun şem'-dânumdur Nevâlem ğuşşa vü ğam dâğ-ı derd-i 'ışk nânumdur Kebâbum bağrumuñ başı rebâb âh u figânumdur Dil-i pür-hün şurâhî dîde câm-ı ğuşşa-dânumdur Şarâbum bezm-i ğamda eşk-i çeşm-i hün-feşânumdur Mey-i hamrâ diyüp nüş itdügüm hep kendü kanumdur ⁷	Tercî'- bend /5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Tercî'-bend-i müsemmen li-Fevrî
11	73 ^b	Fevrî	Cân çıkarsa küy-ı firkatde ğam-ı dil-dârdan Baş giderse 'ışk içinde cünbiş-i ağıyardan Câme-i ten yansa nâr-ı sîne-i bîmârdan Tâc-ı ser düşse hevâ-yı âh-ı âteş-bârdan El çekem hep cân u baş u cübbe vü destârdan Çekmeyem hergiz belâyı derd-i 'ışk-ı yârdan Dönmeyem <i>kâlû belâda</i> itdügüm ikrârdan ⁸	Tercî'- bend / 5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Tercî'-bend-i müsebba' li- Fevrî

⁶ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 31-33).

⁷ Bkz. (Bozkurt, 2007: 40-41).

⁸ Bkz. (Bozkurt, 2007: 49-50).

12	74 ^b	Esîrî	Hamdüli'llâh kim irişdi şâh-ı nev-rüz-ı bahâr Leşker-i reyhân-ile zeyn oldı cümle sebzezâr Esb-i nâza oldı sünbüller sipâhî-veş süvâr Al şancaqlar çeküp şahrâda yir yir lâlezâr Pullu cevşen giydi gül meydâna geldi şâh-vâr Germ olup nüş eyledi gönçe şarâb-ı hoş-güvâr Eyledi gam 'askerin şemşîr-i süsen tarmâr ⁹	Tercî'- bend /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Tercî'-bend-i müsebba' li- Esîrî
13	75 ^a	'Ahdî	Beni biñ sihr-ile şeydâ kılan şol çeşmi 'abherdür Dil-i dîvâneyi bend iden ol zülf-i mu'anberdür Henüz ol meh-likâ bir nâ-resîde şüh-ı dil-berdür Leţâfet büstânında qadi bir tâze 'ar'ardur Melâhat gülsitânında 'izârı verd-i aḥmerdür Süleymân-ı zamândur fetḥ ü baḥtıyla muzafferdür Dil ü cân mühr-i mihrine o meh-rünüñ musaḥḥardur	Tercî'- bend /7	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Tercî'-bend-i müsebba' li- kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
14	76 ^a	'Ahdî	Şu dem kim tekye-i 'ışka ben urmuşdum yeñi bünyâd Anuñ taşına tıtmışdum belâ Ferhâd'ını ırğad Benüm rûḥum idi Mecnûn'a evvel 'ışk iden irşâd Bu cânım ğuşsa-i 'ışk-ıla olmuşdı ezel mu'tâd Geleden bu fenâ mülke anuñ-çün olmadum hiç şâd Cihânda şâd olup bir lahza gamdan olmadum âzâd	Tercî'- bend /5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Tercî'-bend-i müseddes li- kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
15	76 ^b	Seliķî	Zâf-ı 'ışk-ı yâr-ile qalmadı tende qudretüm Bâr-ı miḥnet çekmeden iki bükildi qâmetüm Yâr-ı bî-pervâ-durur derdâ ki bilmez ḥâletüm Gerçi yoḳdur bir nefes nuṭqa mecâl ü ṭâkatüm Söylemek qaşd itdügümce yâre derd ü ḥasretüm	Müseddes/ 5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Müseddes-i Seliķî

⁹ Bkz. (Bozkurt, 2007: 104-105).

			Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm ¹⁰			
16	77 ^b	Selîkî	Gâh firkat bir yañadan gönlüme virür elem Gâh hasret bir yañadan cânuma eyler sitem Gâh miñnet bir yañadan gösterür râh-ı 'adem Gâh gam bir yaña cânum almağ ister n'eyleyem Dört yañadan baña olurlar havâle dem-be-dem Gâh firkat gâh hasret gâh miñnet gâh gam ¹¹	Müseddes/ 5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Müseddes-i Selîkî eyzan
17	78 ^a	Rihleti	Devr eyleyeli dâ'ire-i tāk-ı zeberced 'Âşıklara olmadı işigün gibi ma'bed Hüsñüñ ki olupdur şanemâ gülşen-i sermed Bu resm ü kuyüd-ıla şehâ hüsñüñe yok had Dehr içre gönül gayra nice ola muqayyed Zî şun'-ı Hudâ şalli 'alâ nûri Muhammed	Müseddes/ 5	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Müseddes-i Rihleti
18	79 ^a	Şunî	Fitne-i hañt-ı yâr mı diyeyin Bend-i zülf-i nigâr mı diyeyin Hışm-ı çeşm-i humâr mı diyeyin Gamze-i şive-kâr mı diyeyin Şiddet-i hicr-i yâr mı diyeyin Miñnet-i rüzgâr mı diyeyin	Müseddes/ 5	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün	Müseddes-i Şunî
19	79 ^b	Şahî	Âh kim itdi derünüm lâle-hadler cevri hün Eşk-i çeşmüm oldı gül-ruhlar gamıyla lâl-gün Gitdi elden ihtiyârüm kalmadı şabr u sükün Dönmedi kuñb-ı murâdum üzre bu gerdün-ı dün Hâtırüm mañzün bağrum hün bahtum ser-nigün Şabra tākāt kalmadı gâyet zebün oldum zebün	Müseddes/ 5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Müseddes-i Şahî

¹⁰ On Altıncı Yüzyıl Şairi Selikî ve Şiirleri, bkz. (Zülfe, 2006: 50-52).

¹¹ On Altıncı Yüzyıl Şairi Selikî ve Şiirleri, bkz. (Zülfe, 2006: 52-54).

20	80 ^a	‘Aşkî	Evvel nazarda görelî ben mübtelâ seni İtdüm gönül vilâyetine pâdşâh seni Dünyâ nedür bedel kılam ey cân aña seni Cân u cihâna virmezsin ey dil-rübâ seni Dünyâyı bir yaña qosalar bir yaña seni Baña seni gerek seni ey bî-vefâ seni ¹²	Müseddes/ 5	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Müseddes-i ‘Aşkî
21	81 ^a	Behiştî	Rüz-ı ezel olup bize ‘unvân mu‘âf-ı ‘ışk Münkirler-ile itmege geldük maşâf-ı ‘ışk Şemşîr-i âha her birümüz bir gılâf-ı ‘ışk Zâhid bizi güzâfın urur şanma lâf-ı ‘ışk <i>Kâlû belâda eylemişüz i‘tirâf-ı ‘ışk</i> ¹³	Muhammes /5	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Muhammes-i Monlâ Behiştî <i>sellemehu’llâhu</i>
22	81 ^b	Günâhî	Lâf urup bülbül gibi germiyyet ü da‘vâyı qo Yan maħabbet şem‘ine pervâne-veş pervâyı qo Çârsü-yı ‘ışka gel her südü yoq sevdâyı qo Vaħdet istersen ferâğat eyle hüü u hâyı qo Keşret-i dünyâdan el çek ey gönül gavğâyı qo ¹⁴	Tahmîs/7	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Muhammes-i Günâhî ber- ğazel-i Ħayretî
23	82 ^a	Rihletî	Ne hâşıl kişiyê uşbu cihânun ħânmanından Yeg ol kâni‘ gedâ dehrün şeh-i şâhib-kırânından Yüz urup iste her neyse murâduñ âstânından Ħaķ’un in‘âmına el aç geçüp ey dil kalanından İlüñ ħavf u recâ itme fülân ibni fülânından	Tahmîs/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Muhammes-i Rihletî ber- ğazel-i ‘Ahdî
24	82 ^b	Rihletî	Fikr-i lebünle câm-ı gül-güna minnetüm yoq Bezm-i gamunıda çeng ü kânûna minnetüm yoq Vaşlun-çün ol raķîb-i mel‘ûna minnetüm yoq	Tahmîs/5	mef‘ülü fâ‘ilâtün mef‘ülü fâ‘ilâtün	Muhammes-i Rihletî ber- ğazel-i Bikesî

¹² *Üsküdarlı Aşki Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 237-237)

¹³ *Behiştî Divanı*, bkz. (Aydemir, 2000: 210-211).

¹⁴ Bkz. (Bellibaş, 2014: 42-43).

			Minnet Hudāya ey dil her dūna minnetüm yok Üstüme dönmez ise gerdūna minnetüm yok			
25	83 ^a	Meylî	Ey şehinşâh-ı melek-sîret perî-rû meh-cebîn Şems-i hâver tal'atüñdendür ziyâi kevkebîn Rûh-ı kudsî şâd olup dir luţf-ıla ey kâm-bîn Bir gedâ-yı nâ-tüvân-iken henüz bu kemterîn Hamdüli'llâh sen şehe kul itdi Rabbü'l-'âlemîn	Muhammes /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Meylî
26	83 ^b	Fevrî	Bir hilâl olmaz felekde ol kemân-ebrü gibi Bir güneş toğmaz cihân burcında ol meh-rû gibi Bâğda 'ar'ar mı bitdi ol kad-i dil-cü gibi Sünbül-i ter mi olur ol turra-i Hindü gibi Yâsemem var mı 'aceb ol kâkül-i gül-bü gibi ¹⁵	Tahmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Fevrî ber- ğazel-i Nişânî
27	84 ^b	Fevrî	Tarîk-i üstür-i miñnetde cismüm pây-mâl eyle Şıyup ser kâsesin yâ Rab seg-i yâre sifal eyle Diyârum deşt-i sevdâ yârüm âhü-yı melâl eyle Çü kılduñ zülfini Leylî beni Mecnün-mişâl eyle Hudâyâ belki Mecnün'dan dahı şürîde-hâl eyle ¹⁶	Tahmîs/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Muhammes-i Fevrî ber- ğazel-i Emrî
28	85 ^a	Hiţâbî	Gâh olur dil-ber başa meyl ü mahabbet gösterür Gâh olur bir luţfına biñ dürlü miñnet gösterür Gâh bir nev'a açup hüsnini şefkat gösterür Bir vişâle geh döner yüz kerre hasret gösterür Görelüm âyîne-i devrân ne şüret gösterür	Muhammes /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Hiţâbî
29	85 ^b	Râzî	Geh çıkar haţtuñ bu dil mülkine gâret gösterür Geh döner kâñd-i lebün kaçd-ı melâhat gösterür Hüsnün ey âfet senün çok dürlü hâlet gösterür	Muhammes /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Râzî

¹⁵ Bkz. (Kaplan, 2018: 518).¹⁶ Bkz. (Kaplan, 2018: 461).

			Şabr it ey dil var yüri kârıñ ferâgat gösterür Görelüm âyine-i devrân ne şüret gösterür ¹⁷			
30	86 ^a	Ḳudsî	Gülzâr-ı ezel içre bir bülbül idüm cânâ Bir gönce-i gül görsem pür-gulğul idüm cânâ Tâ rûz-ı ezelden de bir bî-dil idüm cânâ Ne âteş-i bād u ne âb u gil idüm cânâ Sen serv-i hevâ-baḥşa ben mâ'il idüm cânâ ¹⁸	Taḥmîs/5	mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün	Muḥammes-i Ḳudsî ber- ğazel-i Ḥayretî
31	86 ^b	Yetimî	Sünbül-i zülf-i nigâr u kâkül-i dil-dârsuz Ḥaṭṭ-ı müşk-efşân-ile ol ḥâl-i 'anber-bârsuz Serv-i âzâdumdan ayru naḥl-i ḳadd-i yârsuz N'eyleyem gülzâr seyrin ol yüzi gülzârsuz Kim baḥa cennet cehennem görünür dîdârsuz	Taḥmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Yetimî ber- ğazel-i Ḥişâlî
32	87 ^a	Celâlî	Sünbül adın aḡmayam ol zülf-i 'anber-bârsuz Serve ḳılmayam naẓar ol serv-i ḥoş-reftârsuz Da'vet itmek gülşene ben 'aşıḳı dil-dârsuz N'eyleyem gülzâr seyrin ol yüzi gülzârsuz Kim baḥa cennet cehennem görünür dîdârsuz	Taḥmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muḥammes-i Celâlî ber- ğazel-i Ḥişâlî
33	87 ^b	Resmî	Sen lebi Şîrîn-içün dil nice Ferhâd olmasun Ya belâ kühında kârı nice feryâd olmasun Sevmeyen Ḥurşîd ise sini Feraḥşâd olmasun Ḡuşşarı 'âlemde şâdî bilmeyen şâd olmasun Olmayan 'ışḳıñ esîri ḡamdan âzâd olmasun	Taḥmîs/7	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muḥammes-i Resmî ber- ğazel-i Nîzâmî
34	88 ^a	Celâlî	Zülfe yüz virme ki bir âfet-i dil-cüdur bu Serv-i nâzum ḳatı çok başlu siyeh-rüdur bu Dimesünler aḡa kâkül mi ya ḥod müdur bu	Taḥmîs/5	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Muḥammes-i Celâlî ber- ğazel-i Necâtî

¹⁷ Bkz. (Bozkurt, 2007: 36-37).¹⁸ Bkz. (Belenkuyu, 2013: 8-9).

			Nice kākül nice mū sünbül-i gül-būdur bu Dil-i 'uṣṣākı perişān idecek budur bu ¹⁹			
35	88 ^b	'İydī	Yokdur ey dil saña kısmetde belādan ğayrı Miḥnet ü derd ü ğam u hicr ü 'anādan ğayrı Ger şorarsa saña erbāb-ı rızādan ğayrı Dime kim yārda yok cevri ü cefādan ğayrı Ne dilersen bulunur mihr ü vefādan ğayrı	Tahmīs/5	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Muḥammes-i 'İydī ber- ġazel-i Necātī
36	89 ^b	Ḥayretī	Yārūñ ruḥ u zülfin gör bil küfrle imānı Vechine nazar kıl bağ gör āyet-i Kur'ān'ı Dil ḥānesini pāk it bul anda o sulṭānı Ey ṭālib olan 'ārif seyr itmege cānānı Diğkatle temāşā kıl her gördüğün insānı ²⁰	Tahmīs/6	mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	Muḥammes-i Ḥayretī ber- ġazel-i Aḥmed Paşa
37	90 ^a	Cevrī	Ferāğat kılmadı hergiz bu gönlüm mübtelālıktan Demidür kim gel ey dil-ber beni kırtar cüdālıktan Ġarağ mihr ü maḥabbetdür begüm bu dil-rübālıktan Vefalar eyle her laḫza n'olur bu bī-vefālıktan Ne bulduñ dindi bi'llāhi a zālīm pür-cefālıktan	Tahmīs/5	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Muḥammes-i Cevrī ber- ġazel-i Siyāhī
38	90 ^b	Siyāhī	Münevver kıldı āfākı yüzün ey meh ziyālıktan Yaraşur sidre-i ḳaddūñ dem urisa müntehālıktan Ferāğat eyledi şandum seni ben pür-cefālıktan Gözüm yaşını baḫr itdün firāḳunla cüdālıktan Senünle ḳanı a zālīm şu şızmazdı aralıktan ²¹	Tahmīs/5	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Muḥammes-i Siyāhī ber- ġazel-i Naḫfī
39	91 ^a	Raḫmī	Baḫa bir küşe mi var künc-i fenādan ğayrı Baḫa maḫrem kim olur derd ü 'anādan ğayrı	Tahmīs/5	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Muḥammes-i Raḫmī ber- ġazel-i Necātī

¹⁹ *Manastırlı Celāl Bey Divanı*, Bkz. (Güneş, 2013: 268-269).

²⁰ *Hayretî Divan*, bkz. (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981: 83-85).

²¹ Bkz. (Bellibaş, 2014: 167-168).

			Ger şorarlarsa dilâ bunca belâdan ğayrı Dime kim yârda yoç cevri ü cefâdan ğayrı Ne dilersen bulunur mihr ü vefâdan ğayrı ²²			
40	91 ^b	Rahmî ²³	Vaqt-i gülzâr irdi bülbül oldı güyâ bir yaña Şalınur ra'nâlanup her serv-i bâlâ bir yaña Ehl-i diller kıldılar gül-geşt-i şahrâ bir yaña Halk-ı 'âlem bir yaña bî-çâre tenhâ bir yaña Cennet-i küyup komazam dönse dünyâ bir yaña	Tahmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Rahmî ber- ğazel-i Necâtî
41	92 ^a	Levhî ²⁴	Bir kemân-ebrû güzel tîr urdı bağrum başına Raħm kılmaz çeşmümün bir demde kanlu yaşına Çâr-deh sâle meh-iken irdi on dört yaşına Hayret alur aklumu baksam gözine kaşına Âferin şad âferin ol şüretün naqqâşına	Tahmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Levhî ber- ğazel-i Hayâlî
42	92 ^b	Şenâyî	Gülşen-i hicründe bülbül gibi nâlân olduğum Her gice tâ şubh olunca zâr u giryân olduğum Râh-ı ışıkunda senün hâk-ile yek-sân olduğum Zülf-i müşğînün gibi dâyim perişân olduğum Hep senün-çündür kaşı yasına kurbân olduğum	Muhammes /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Şenâyî
43	93 ^a	Hayâlî	Sinede dâğ-ı gamından nâr-ı süzânun mî var Şubh-dem şebnem dökersin çeşm-i giryânun mî var Cânuna âteş urur bir mihr-i rahşânun mî var N'oldun inlersin felek hercâyî cânânun mî var Her maqâmı seyr ider bir mâh-ı tâbânun mî var ²⁵	Tahmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes-i Hayâlî ber- ğazel-i Zâtî

²² *Bursalı Rahmî Dîvânı*, bkz. (Erdoğan, e-kitap: 284-285).

²³ *Bursalı Rahmî Dîvânı*, bkz. (Erdoğan, e-kitap: 286-287).

²⁴ Bu şiir, Yunus Kaplan'ın çalıştığı mecmuada "Za'fi" mahlasıyla kayıtlıdır. Bkz. (Kaplan, 2018: 476).

²⁵ *Hayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlın, 1945: 91).

44	93 ^b	Mihri	Bugün bir hüsn şâhınun yüz urdum âstânına İrişdi ‘andelîb-i cân cemâli gülsitânına Şafâlar virdi ‘uşşâkuñ yine rûh-ı revânına Getürmiş hâl-i müşkîni hümâyün zülfi yanına Ne hoş şebbâz olur gör kim beg ilter âşyânına ²⁶	Tahmîs/7	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Muhammes-i Mihri ber- ğazel-i Necâti
45	94 ^b	Fehmî	Hezâr ahsent ol mâhuñ gönül kaşı kemânına Urur kirpik okın cânâ haţâ itmez nişânına Seherde gün yüzün gördüm yüz urup âstânına Getürmiş hâl-i müşkîni hümâyün zülfi yanına Ne hoş şebbâz olur gör kim beg ilter âşyânına ²⁷	Tahmîs/7	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Muhammes-i Fehmî ber- ğazel-i Necâti
46	95 ^a	Na‘imî	Gönlümü aldı yine bir hüsn-i bi-hem-tâ benüm Gözüm çöpçe görünmez cennetü'l-me’vâ benüm Reşk iderken hâlüme bu vech-ile deryâ benüm Gice kıldı gündüzüm ol zülf-i ‘anber-sâ benüm Ne kara yazu-y-ımış başuma bu sevdâ benüm ²⁸	Muhammes /5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Muhammes-i Na‘imî
47	95 ^b	‘Aşkî	Ülfet-i ‘ışk eyleyen ünsiyyet-i cân istemez İltifât-ı halk u teklîfât-ı insân istemez Terk ider cümle cihân mülkîni ‘unvân istemez İhtiyâr-ı fakr iden dergâh u eyvân istemez Zâd-ı ğamdan özge hergiz kendüye nân istemez ²⁹	Tahmîs/5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Muhammes-i ‘Aşkî ber- ğazel-i Muhibbî
48	96 ^a	‘Ahdî	Âdem’ün ‘ışk ne-durur bilmez iken evlâdı Bî-sütün içre komuşdı bu dil-i nâ-şâdı Hiç anılmamış idi Husrev ü Şîrin adı	Tahmîs/7	fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün	Muhammes li-kâtibihi'l- haķir ‘Ahdî ber-ğazel-i Selîķi

²⁶ *Mihri Hâtun Divanı*, bkz. (Arslan, 2007: 337).

²⁷ Bu şiir, Ahmet Çolak'ın çalışmasında “Remzi” mahlasıyla kayıtlıdır. Bkz. (Çolak, 2013: 242-243).

²⁸ Bkz. (Akdağ, 2013: 174-175).

²⁹ *Üsküdarlı Aşkî Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 242-244)

			Küh-ı ğamda ben iderken dün ü gün feryadı Mâder-i dehr toğurmamış idi Ferhâd'î ³⁰			
49	97 ^a	'Ahdî	Ğam kadüm ham kıldı mânend-i hilâl Tutdı dil âyinesin jeng-i melâl Lâl olup dil gitdi cismünden mecâl Kılmadın dâr-ı fenâdan irtihâl <i>Yâ müyessir ente yessirne'l-vişâl</i>	Muhammes /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes li-kâtibihi'l- haķir 'Ahdî
50	97 ^b	'Ahdî	Bu cihânun kâl ü kîlin ey göñül ğavĝâ gözet İşbu keşret 'âleminden kıl hazer tenhâ gözet Hem özün her zerre-i nâ-çizden ednâ gözet Kendü miķdârundan ey dil herkesi a'lâ gözet Zerreyi mihr-i münevver kaķreyi deryâ gözet ³¹	Tahmîs/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes li-kâtibihi'l- haķir 'Ahdî ber-ĝazel-i Fevrî
51	98 ^a	'Ahdî	Revâ mıdur saņa maħrem ola aĝyâr-ı nâ-peydâ Şehâ 'abd-i kadîmün redd idüp terk idesin şeydâ Melâlet leşkeri dil kişverini eyledi yağma Ki ĝam Ye'cüc'ünün def'ine seddür bâde-i şahbâ <i>Elâ yâ eyyuhê's-sâķi edir ke'san ve nâvilhâ</i>	Tahmîs/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Muhammes li-kâtibihi'l- haķir 'Ahdî ber-mışra'ı Hâfız
52	98 ^b	'Ahdî	Bildüm ki baņa yokdur ey ĝonce vefâ senden Nice çekem ey meh-rü cevri-ile cefâ senden Çün bu dil-i bîmâra olmadı şifâ senden Ben müflis ü ĝam-ħ'âra irmez çü 'aķâ senden 'Âlemde hemân saĝ ol geçdüm şanemâ senden	Muhammes /5	mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün	Muhammes li-kâtibihi'l- haķir 'Ahdî
53	99 ^a	'Ahdî	Ol elif-ķad kâmetüm dâl eyleyüp kıldı bir ad Baņa kaħr idüp raķib-i rû-siyâhu itdi şâd Cümle ins kâtib dirâht olsa ķalem deryâ midâd	Muhammes /5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Muhammes li-kâtibihi'l- haķir 'Ahdî

³⁰ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 51-52).

³¹ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 46-47).

			Olsa yir kâğıd yazılmaz çekdiğüm ğam ber-murād Tâli'-i mesdûdumuz mümkün degül bulmak güşād			
54	99 ^b	'Ahdî	Hayāl-i nergisün bīmārıdır dil hicr [ü] ğamlarla Bulınmaz ey řabībüm hiç devā emlerle semlerle Dimişsin öldürem bir gün anı cevır ü sitemlerle Seni gözler dü-çeşm-i hün-feşānum niçe demlerle Gel ey nūr-ı başar merdümlük it demler kademlerle ³²	Tahmīs/5	mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün	Muħammes li-kātibihi'l- ħaķır 'Ahdî ber-ġazel-i Ĥāverî
55	100 ^a	'Ahdî	Yine sevdi dil-i dīvāne bir şüh u sitem-kārı Ĥelāl olsun içerse kanımı şol çeşm-i hün-hvārı Beni yad eyledi dil-ber alup yanına aġyārı Bize her dem söger yārün leb-i la'l-i şeker-bārı Kim acırdı anı emsek ya öpmiş olsavuz bārı ³³	Tahmīs/7	mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün	Muħammes li-kātibihi'l- ħaķır 'Ahdî ber-ġazel-i İşħāk
56	100 ^b	'Ahdî	Ey ğonce-dehen eyleme nādān-ile şoħbet Ĥār eylesün sen gül-i ĥandān-ile şoħbet Ben bende muħāl eylemek ol ĥan-ile şoħbet Dil gerçi diler kılmaġı cānān-ile şoħbet Eyler mi ġedā degmede sulţān-ile şoħbet ³⁴	Tahmīs/5	mef'ülü mefā'ılı mefā'ılı fe'ülün	Muħammes-i 'Ahdî ber- ġazel-i 'İlmî
57	101 ^b	'Ahdî	Enişüm deşt-i sevdā içre kalb-i bî-mecālüm var Ĥarın ü hem-demüm bir iki kaç vaħşî ġazālüm var Beşer nev'inden el çekdüm ne kimseyle maķālüm var Bugün Mecnün-ı 'ıřķam devr elinden bir melālüm var Yürürem vādî-i ĥayretde bilmem kim ne ĥālüm var ³⁵	Tahmīs/5	mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün	Muħammes li-kātibihi'l- ħaķır 'Ahdî ber-ġazel-i Raħmî

³² *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 51).

³³ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 52-53).

³⁴ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 45-46).

³⁵ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 48-49).

58	102 ^a	‘Ahdî	Cihānda hāşilum ‘işyān-ile ancağ vebālüm var Tehî-destem fenā mülkinden āhir irtilhālüm var Şükür emr-i Hudā-yı bî-mişāle imtişālüm var Ganîdür ‘ışk-ıla gönüm ne mālüm ne menālüm var Ne vaşl-ı yāre hāndānam ne hicrāndan melālüm var ³⁶	Tahmīs/5	mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün	Muhammes li-kātibihi’l- haķır ‘Ahdî ber-gazel-i Yaḥyā
59	102 ^b	‘Ahdî	Oldı cismüm gam-ıla mürde-i bî-cān-şekil Nefḥ-i rüh it iriş ey ‘İsî-i devrān-şekil	Kaşide/38	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Kaşide li-muḥarririhi’l- haķır Ahdî
60	103 ^b	Ḥayālî	Şeb ki meh geçdi felek tahtına sulṭān-şekil Oldı her kevkeb-i raḥşān aḥa a‘yān-şekil ³⁷	Kaşide/33	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Kaşide-i Ḥayālî
61	105 ^a	Luṭfî	Bāğ-ı ḥüsnünde olan sünbül-i reyḥān-şekil Beni āşüfte ḳırup eyledi ḥayrān-şekil ³⁸	Kaşide/49	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Kaşide-i Luṭfî
62	106 ^b	‘İzārî	Açılır gonceleyin ol gül-i hāndān-şekil Bülbülün ebr gibi ger göre giryān-şekil ³⁹	Kaşide/39	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Kaşide-i ‘İzārî
63	108 ^a	‘Aşķî	Miḥter-i şubḥ seḥābı ḳurup eyvān-şekil Miḥr çıķdı felegün tahtına sulṭān-şekil ⁴⁰	Kaşide/23	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Kaşide-i ‘Aşķî
64	109 ^a	Āgeḥî	Çekdürüp firḳateñi bizden ırağ olduñ sen Baḥr-i firḳatde niçe furtunalar çekdüm ben ⁴¹	Kaşide/29	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Kaşide-i Āgeḥî der- işṭılāḥāt-ı Keşṭî
65	110 ^a	Fiğānî	Şubḥ-dem alup ‘Uṭārid destine zerrīn-ḳalem Defter-i sīm-āb-ı kevn-i çārüme çekdi raḳam ⁴²	Kaşide/39	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün	Kaşide-i Fiğānî eş- Şehîdi’l-merḥüm
66	111 ^b	‘Ahdî	Ruḥsār-ı yāre zülfi-perişān şeref virür Eṭrāf-ı gülde sünbül ü reyḥān şeref virür	Ġazel/7	mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün	Li-kātibihi’l-ḥaķır ‘Ahdî

³⁶ *Ahdî-i Bağdâdî Divânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 49-50).

³⁷ *Hayâlî Bey Divânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 27-28).

³⁸ *Câmiü’n-Nezâir*, bkz. (Morkoç, 2003: I, 1236-1239).

³⁹ *Câmiü’n-Nezâir*, bkz. (Morkoç, 2003: I, 1239-1242).

⁴⁰ *Üsküdarlı Aşķî Divânı*, bkz. (Uzun, 2011: 211-213).

⁴¹ Bkz. (Tietze, 1946: 114-116).

⁴² *Fiğānî Divânçesi*, bkz. (Karahana, 1966: 7-10).

67	111 ^b	‘Ahdî	Nesîm-i şubh-ıla çün tırta-i cânân şarşıldı Ki her bir mû serinde baĝlu biĝ biĝ cân şarşıldı	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
68	112 ^a	‘Ahdî	Nigârıñ ĥaţı-ı dūd-âlûdı kim ruhsâra söykenmiş Gör ol dîni ħara âteş-peresti nâra söykenmiş	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
69	112 ^a	‘Ahdî	Daĝı resm-i cihâna şalmadın naķķaş-ı ħudret naķş İdüpdür deyr-i dilde şüretüñ kil-k-i irâdet naķş	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Li-muħarririhi’l-ħaķîr ‘Ahdî
70	112 ^b	‘Ahdî	Serverüm serv-i dil-ârâmum dilâ Mâlik-i mülk-i dil olursa revâ	Ġazel/5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Ġazel-i bî-nuķaţ li- kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
71	112 ^b	‘Ahdî	Alsa aĝzına zülfini dil-dâr Cigerüm ħan-ıla tolar her bâr	Ġazel/5	fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün	Ġazel-i mu‘ammâ li- kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
72	112 ^b	‘Ahdî	Zülfi zenciri ‘arz idüp dile ĥam Boynı baĝlu ħul itdi cânı elem	Ġazel/5	fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün	Ġazel-i mu‘ammâ eyzan li-kâtibihi
73	113 ^a	‘Ahdî	Baĝa dirlik ĥarâm oldu begüm sensüz n’idem cânı Şehâ ‘ıyşuñ müdâm olsun benüm ‘ömrüm olup fânî ⁴³	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Ġazel-i maķlûbu’l-meşârî‘ ber-tertib-i kelîmât
74	113 ^a	‘Ahdî	Ĥasteyem cân-fezâdan ayrıldum Ey tabîbüm devâdan ayrıldum	Ġazel/5	fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
75	113 ^b	‘Ahdî	Çeşm-i pervâne-i dilümden ĥvâb Aldı şevķuñ çü şem‘-i ‘âlem-tâb	Ġazel/5	fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
76	113 ^b	‘Ahdî	Zulmi terk it ey şeh-i devrânüm İbrâĥîm Beg Yıkma cevruñle dil-i vîrânem İbrâĥîm Beg	Ġazel/5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
77	114 ^a	‘Ahdî	Ey felek baĝrumı kebâb itdüñ Bezm-i ĝamda yaşum şarâb itdüñ	Ġazel/5	fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
78	114 ^a	‘Ahdî	Tâbende-durur kim ruĥ-ı cânâna baķılmaz Zâhir bu-durur mihr-i dıraşşâna baķılmaz	Ġazel/5	mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ülün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî
79	114 ^b	‘Ahdî	‘Asker çeküp yine ĥaţ-ı dil-dâr bölük bölük Yaĝmaya çıķdı Rüm’a çü Tatar bölük bölük	Ġazel/5	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Li-kâtibihi’l-ħaķîr ‘Ahdî

⁴³ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 153).

80	114 ^b	‘Ahdî	Güldiye hiss olındı yârûñ dehânı var yok Fehm olunur kemerden anuñ miyânı var yok	Ġazel/5	mef‘ülü fâ‘ilâtün mef‘ülü fâ‘ilâtün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
81	115 ^a	‘Ahdî	Mehtâb-ı ‘âlem cebhe-i cânâna beñzer beñzemez Mihr-i cihân-tâb ol meh-i tâbâna beñzer beñzemez	Ġazel/5	müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
82	115 ^a	‘Ahdî	Ĥaķ’uñ in‘âmına el aç geçüp ey dil қalanından İlüñ ĥavf ü recâ itme fülân ibni fülânından ⁴⁴	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
83	115 ^b	‘Ahdî	Şehbâz-ı zülfini şalup ol şeh-süvâr-ı ĥüsn Bu murğ-ı cânı eyledi cebrî şikâr-ı ĥüsn	Ġazel/5	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
84	115 ^b	‘Ahdî	Cefânı çekmek ey meh künc-i ġamda Yazılmış başuma evvel ġalemde	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün fe‘ülün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
85	115 ^b	‘Ahdî	Ĥoşaldan dil hevâ-yı zülfine baş Tağıldı ‘âleme sırrı olup fâş	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün fe‘ülün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
86	116 ^a	‘Ahdî	Bu ‘ömre ġurür eyleme ĥüsn ü ġinâyla Şuya ŧayanma uşbu libâs-ı fenâyla	Ġazel/5	mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
87	116 ^a	‘Ahdî	Āstânunda egerçi niçe ‘aşık vardur Şanma bu ‘abd-i ġadimün gibi şadık vardur	Ġazel/7	fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
88	116 ^b	‘Ahdî	Zeyn itdi büstânları çün gül ŧaraf ŧaraf Āh u fiğâna başladı bülbül ŧaraf ŧaraf	Ġazel/7	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
89	117 ^a	‘Ahdî	Şahn-ı çemende çün yine lâle ŧaraf ŧaraf Reşk-i lebürle ŧıtdı piyâle ŧaraf ŧaraf	Ġazel/7	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Nazîre li-kâtibihi eyzan
90	117 ^a	‘Ahdî	Ne revâdur bizi göstermeye gözine ĥabîb N’ola ‘aşık geçinürse aña ġazî vü ĥaŧîb	Ġazel/5	fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî
91	117 ^b	‘Ahdî	Şafâ vü zevġ-ı dünyâyı dilâ şâhâne sürdün ŧut	Ġazel/6	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Li-kâtibihi'l-ħaķır ‘Ahdî

⁴⁴ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 158).

			Serîr-i saltanatda 'ıys u nüş itdün oturdun tüt ⁴⁵			
92	117 ^b	'Ahdî	Bi-hamdi'llâh dil-i pür-derdümi dermâna tapşurdum Ki ya'nî haste cânı ol tabîb-i cânâ tapşurdum	Gazel/7	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
93	118 ^a	'Ahdî	Giyüp aḳ cāmeler bâma çıkup aḫşamladı cânân Ufuḳdan toḡdı şan ebr-i sefid içre meh-i tâbân	Gazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
94	118 ^a	'Ahdî	Yâr küsdi söylemez aḫvâl bir yüzden daḫı Nâ-müsâ'id devlet ü iḳbâl bir yüzden daḫı	Gazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
95	118 ^b	'Ahdî	Benden el çekdi nigâr aḫvâl bir yüzden daḫı Baḫt bizden el yudı iḳbâl bir yüzden daḫı	Gazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Nazîre li-kâtibihi' eyzan
96	118 ^b	'Ahdî	Ey şâh-ı felek-rif'at v'ey hür-ı melek-manzar Ḥübân-ı cihân içre ḫüsnîyle olan mefḫar	Gazel/7	mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün	Gazel-i muvaşşah der- nâm-ı İbrâhîm lî
97	119 ^a	'Ahdî	Çıkdıḳda lâle gülşene rengin otaḡ-ıla Süsen irişdi şöbete çini kabaḡ-ıla	Ḳaşıde/13	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Ḳaşıde li-kâtibihi'l-ḥaḳîr
98	119 ^b	'Ahdî	Benüm tek sevdüğüm ol dil-ber-i 'âlî-cenâb olsun Hemân 'âlemde saḡ olsun işi cevr ü 'itâb olsun	Gazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
99	119 ^b	'Ahdî	Baḳmaz na'im-i 'âleme kim hüşmend ola İtmez tenâvül andan eger şehd ü ḳand ola	Gazel/5	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
100	119 ^b	'Ahdî	Yoluḡa virmek-içün cânı Ḥasan balcuḡum Şaḳladum bunca zamân anı Ḥasan balcuḡum	Gazel/7	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
101	120 ^a	'Ahdî	Aḡıldı bir zamân Mecnûn u Ferhâd Zamânımda çıkardum ben daḫı ad ⁴⁶	Gazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Li-kâtibihi'l-ḥaḳîr 'Ahdî
102	120 ^b	'Ahdî	Dil bülbülîni eyleme nâlân aḡa raḫm it İnletme inen ey gül-i ḫandân aḡa raḫm it	Gazel/5	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	

⁴⁵ *Pervâne Bey Mecmuası*, bkz. (Gıynaş, 2014: I, 403).

⁴⁶ *Ahdî-i Bağdâdî Dîvânı*, bkz. (Bedestani, 2018: 70).

103	120 ^b	'Ahdî	Sihr itdi yine cânuma şol ğamze-i cādū Ol mekri mükerrer Cân boynını bend eyledi şol sünbül-i gül-bū Ol kākül-i ejder	Mütezād Ġazel/5	mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün mef'ülü fe'ülün	Mütezād li-kātibihî'l- ḥaķır 'Ahdî
104	121 ^a	'Ahdî	Cāndan eşer yoğ-iken uşbu ten-i bilāde İsî-lebün irişdi rüh eyledi i'āde	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Li-kātibihî'l-ḥaķır 'Ahdî
105	121 ^a	'Ahdî	Virdi bu āh u eşküm 'ālemleri fesāda Bu ḳubbe-i felek bir ednā ḥabāb o māda	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Li-kātibihî eyzan
106	121 ^b	'Ahdî	Ḳıl ḥazer ülfet-i erāzilden Dür olma ḥiṭāba ḳābilden	Ġazel/7	fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Li-kātibihî'l-ḥaķır 'Ahdî
107	121 ^b	Bāķî	'Arızuñ āb-ı nābdur güyā Zekānuñ bir ḥabābdur güyā ⁴⁷	Ġazel/5	fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ġazeliyyāt-ı Bāķî
108	122 ^a	Bāķî	Olsa zülfi o gül-'izāra niķāb Olur aşüfte sünbül-i sîr-āb ⁴⁸	Ġazel/5	fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ġazel-i Bāķî
109	122 ^a	Bāķî	Bulmağ isterdi ışık içinde murād Yār-ı Şirîn degül midür Ferhād ⁴⁹	Ġazel/5	fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ġazel-i Bāķî
110	122 ^b	Bāķî	Yıllar-durur yolunda senün pāy-māldür Miskîn zülfün ayağa şalma vebāldür ⁵⁰	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bāķî
111	122 ^b	Bāķî	Ṭurmaz yanumda ḥançerini vaşf ider nigār Ya'nî baña ṭoķındurur ol şüh u şive-kār ⁵¹	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bāķî
112	122 ^b	Bāķî	Cām-ı şarāb ki la'l-i lebün mübtelāsıdur	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bāķî

⁴⁷ *Bāķî Dīvānı*, bkz. (Küçük, 1994: 109-110).

⁴⁸ *Bāķî Dīvānı*, bkz. (Küçük, 1994: 112-113).

⁴⁹ *Bāķî Dīvānı*, bkz. (Küçük, 1994: 122-123).

⁵⁰ *Bāķî Dīvānı*, bkz. (Küçük, 1994: 162).

⁵¹ *Bāķî Dīvānı*, bkz. (Küçük, 1994: 130).

			Şol bûseler ki andan alur <u>kan bahâsıdır</u> ⁵²			
113	123 ^a	Bâkî	Dil milketini ⁵³ yıkdı hayâl-i dehân-ı yâr Virdi fenâya gösgötürî şehri bir şerâr ⁵⁴	Ġazel/5	mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Ġazel-i Bâkî
114	123 ^a	Bâkî	Umaruz cām-ı la'lünjî emmek Çok çekilmişdür ol ümîde emek ⁵⁵	Ġazel/5	fe'ilätün mefâ'ilün fe'ilün	Gazel-i Bâkî
115	123 ^b	Bâkî	Cānlar fedâ maḥabbet-i cānāna ser degül Erbāb-ı 'ışka terk-i ser itmek hüner degül ⁵⁶	Ġazel/5	mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Ġazel-i Bâkî
116	123 ^b	Bâkî	Ol iki zülf-i müşk-i ġaliye-fām Olmuş ebrûlaruḡ hilāline lām ⁵⁷	Ġazel/6	fe'ilätün mefâ'ilün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
117	124 ^a	Bâkî	Ḥaste-i derd-i 'ışk-ı cānānem Mübtelā-yı belā-yı hicrānem ⁵⁸	Ġazel/5	fe'ilätün mefâ'ilün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
118	124 ^a	Bâkî	Sineye çekmege bir serv-i dil-ārām olsa Serkeş olmasa inen 'aşıkına rām olsa ⁵⁹	Ġazel/5	fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
119	124 ^b	Bâkî	Düşse zülfinden 'arāk ruḡsār-ı cānān üstine Güyyā şebnem düşer gül-berg-i ḡandān üstine ⁶⁰	Ġazel/5	fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Ġazel-i Bâkî
120	124 ^b	Bâkî	Tıfl-iken dāyesi kucağında Gül idi ḡopmaduḡ budāğında ⁶¹	Ġazel/7	fe'ilätün mefâ'ilün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî

⁵² *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 150).

⁵³ Yazmada "mülkini" şeklindedir. Vezin gereği "milketini" okundu.

⁵⁴ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 163).

⁵⁵ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 256).

⁵⁶ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 279).

⁵⁷ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 303).

⁵⁸ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 304).

⁵⁹ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 369).

⁶⁰ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 371-372).

⁶¹ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 363).

121	125 ^a	Bâkî	Lebüñi al-ile öpmiş ola mı peymâne İçeyin ölmez isem қанını қана қана ⁶²	Ġazel/5	fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
122	125 ^a	Bâkî	Baḡa ebrü-yı rüy-ı cānānî Bülbüle küşe-i gülistānî ⁶³	Ġazel/7	fe'ilatün mefā'ilün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
123	125 ^b	Bâkî	Sine dāğın görüp ol ḡonce-dehen lāle gibi Bir avuç қанума girmek diledi jāle gibi ⁶⁴	Ġazel/5	fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
124	125 ^b	Bâkî	Sine gencinesini ḡançer-i cānān deldi Bugün ol şüh u dil-ārā yine bir kân deldi ⁶⁵	Ġazel/5	fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
125	126 ^a	Bâkî	Oldı dil bir büt-i Şirîn-dehenüñ Ferhād'ı Aḡa lālā geçinür Ḥusrev [ü] Şirîn dadı ⁶⁶	Ġazel/5	fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
126	126 ^a	Bâkî	Terk itdi ben za'ifini gitdi revān gibi Gelmek müyesser olmadı bir daḡı cān gibi ⁶⁷	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
127	126 ^b	Bâkî	Ḳāmeti vaşfnı 'arz eylediler tūbāya Ser-fürü eyledi ol serv-i sehî bālāya ⁶⁸	Ġazel/5	fe'ilatün fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
128	126 ^b	Bâkî	Қanı bir şirîn süḡan la'l-i şeker-bāruḡ gibi Қанда gördi tūḡı bir āyine ruḡsāruḡ gibi ⁶⁹	Ġazel/7	fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
129	127 ^a	Bâkî	Dilā bülbül şanurdum ben hemān ḡülşende dil-dāde Belā bu güllerüñ ruḡsārına şebnem de üftāde ⁷⁰	Ġazel/5	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Ġazel-i Bâkî

⁶² *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 371).

⁶³ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 403-404).

⁶⁴ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 422).

⁶⁵ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 412).

⁶⁶ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 423).

⁶⁷ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 426-427).

⁶⁸ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 389).

⁶⁹ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 401).

⁷⁰ *Bâkî Dīvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 378).

130	127 ^a	Bâkî	Karşu tıtdum sîne-i şad-çâki senden cânibe Gönder ey kaşı kemānum tîri benden cânibe ⁷¹	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
131	127 ^b	Bâkî	Ĥavfım oldur göz dege ĥāk-i der-i cânānuma Yoĥsa kuĥl-āsā çekerdüm çeşm-i ĥün-efşānuma ⁷²	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
132	127 ^b	Bâkî	Ol āftāb-ṭal'ate kim dirse māh-rū Olsun cihānda meh gibi dāyim siyāh-rū ⁷³	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
133	128 ^a	Bâkî	Ķıyām itdi çemende yāre karşu Çenār u 'ar'ar u şimşād kamu ⁷⁴	Ġazel/9	mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Ġazel-i Bâkî
134	128 ^a	Bâkî	Cānā şafaĥda şanma ṭulū' itdi māh-ı nev Yaĥdı cihānı 'ışkuĥ odı çıĥdı bir 'alev ⁷⁵	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
135	128 ^b	Bâkî	Cānān odur ki meyl ide anı görince cān Esbāb-ı ĥüsni ĥüb ola ammā be-şarṭ-ı ān ⁷⁶	Ġazel/5	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Ġazel-i Bâkî
136	128 ^b	Bâkî	Rüşen ola tā işigünje varmaĥa rāhum Yil mümlarını yaĥdı gice şu'le-i āhum ⁷⁷	Ġazel/5	mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Ġazel-i Bâkî
137	129 ^a	Bâkî	Meclis-i 'ışka girüp ayaĥı evvel çekdüm Mā-sivādan götüri āĥir-i kār el çekdüm ⁷⁸	Ġazel/7	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî
138	129 ^a	Bâkî	Ĥaṭ-ı ruĥsāruĥa teşbîh idüp ey şūĥ senüĥ Bāĥda ĥonce biraz rişine güldi çemenüĥ ⁷⁹	Ġazel/5	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Ġazel-i Bâkî

⁷¹ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 372-372).

⁷² *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 369).

⁷³ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 347).

⁷⁴ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 345-346).

⁷⁵ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 346).

⁷⁶ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 324).

⁷⁷ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 298).

⁷⁸ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 302).

⁷⁹ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 253).

139	129 ^b	Bâkî	Bir şafâ-bahş kanı cām-ı muşaffâdan yeg Bir ʔarab-sâz mı var sâğar-ı şahbâdan yeg ⁸⁰	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Bâkî
140	129 ^b	Bâkî	Dilâ bezm-i cihânda kimse âhir pâ-y-dâr olmaz Müdâm elden ʔoma ayağı fırsat ber-ʔarâr olmaz ⁸¹	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Bâkî
141	130 ^a	Bâkî	Medhûş-ı cām-ı la'lün mestânedür şanurlar Mest-i şarâb-ı 'ışʔun dîvânedür şanurlar ⁸²	Ġazel/5	mef'ülü fâ'îlâtün mef'ülü fâ'îlâtün	Ġazel-i Bâkî
142	130 ^a	Bâkî	Gönül tekml-i fenn-i 'ışʔ iden üstâd-ı kâmindür Anuñ yanında kimdür Kûh-ken Mecnûn ne câhildür ⁸³	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Bâkî
143	130 ^b	Bâkî	Dil derd-i 'ışʔ-ı yârla bezm-i belâdadur Ġad çeng ü nâle nây ciger hûni bâdedür ⁸⁴	Ġazel/5	mef'ülü fâ'îlâtü mefâ'îlü fâ'îlün	Ġazel-i Bâkî
144	130 ^b	Bâkî	Küyüñ yolında niçe kez ey mihr-i bî-naẓîr Şeb-rev diyü ʔutuldu giceyle meh-i münîr ⁸⁵	Ġazel/5	mef'ülü fâ'îlâtü mefâ'îlü fâ'îlün	Ġazel-i Bâkî
145	131 ^a	Bâkî	Baḡa çok cevr itdügün-çün ey sipîhr-i bî-vefâ Ahumuñ dîd-ı kebûdı uydu ulaşdı saḡa ⁸⁶	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Bâkî
146	131 ^a	Bâkî	Gönül her nağme kim çeng-i gamuñdan ihtirâ' eyler Ġoyup elden felekde Zühre sâzın istimâ' eyler ⁸⁷	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Bâkî
147	131 ^b	'Aşʔî	Olmaz-ısa dilde 'ışʔuñdan harâret bir yaḡa Başum alup gidem ey dil-ber nihâyet bir yaḡa ⁸⁸	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazeliyyât-ı 'Aşʔî

⁸⁰ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 261).

⁸¹ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 220).

⁸² *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 172).

⁸³ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 155).

⁸⁴ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 154).

⁸⁵ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 155).

⁸⁶ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 110).

⁸⁷ *Bâkî Dîvânı*, bkz. (Küçük, 1994: 151).

⁸⁸ *Üsküdarlı Aşʔî Dîvânı*, bkz. (Uzun, 2011: 310).

148	131 ^b	‘Aşkî	Ey şanem yâkût la'lün guşşasıdur cāna kût İhtiyār itdün Mesîhâ gibi kût-ı lâ-yemût ⁸⁹	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
149	131 ^b	‘Aşkî	Ĥalka gerçi yılda bir kez gösterür dîdār 'ıyd Ben senün görüp cemālün iderem tekrār 'ıyd ⁹⁰	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
150	132 ^a	‘Aşkî	Sākiyā mey telhdür ammā ki keyfiyyet lezîz Ĥürmet-ile nüş kıl k'eyler anı Ĥürmet lezîz ⁹¹	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
151	132 ^a	‘Aşkî	Hicr-i la'lün gönlüme cām-ı feraĥ-nāk aņdurur Semm-i kâtil lâ-cerem mesmüma tiryāk aņdurur	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
152	132 ^b	‘Aşkî	Cānuma ġamzelerle dil-berler Tîġ u ġamze ĥavāle eylerler ⁹²	Ġazel/5	fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
153	132 ^b	‘Aşkî	Güzeller ol ĥaĥ-ı 'anber-feşānı n'eylerler 'Aceb o fitne-i āĥir-zamānı n'eylerler	Ġazel/5	mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
154	133 ^a	‘Aşkî	'Işk-ıla anlar ki dil āyīnesin şāf itdiler Gördiler dîdāruņ ĥüsnüņe inşāf itdiler ⁹³	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
155	133 ^a	‘Aşkî	Dilde şevġum her dem ol zülf-i semen-sā arturur Nükhet-i misk-i Ĥoten elbette sevdā arturur ⁹⁴	Ġazel/5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
156	133 ^b	‘Aşkî	Cismümi āteş-i ġam eylemedin ĥākister Ġademinde beni ol serv-i sehî ĥāk ister	Ġazel/5	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Ġazel-i 'Aşkî
157	133 ^b	‘Aşkî	İderler ĥāk-ile bāziĥe ĥalk etfāle berzerler Ya ĥod bir cîfede murg-ı şikeste-bāle berzerler	Ġazel/5	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Ġazel-i 'Aşkî

⁸⁹ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 320-321).

⁹⁰ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 332-333).

⁹¹ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 336).

⁹² Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 350-351).

⁹³ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 373-374).

⁹⁴ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 360).

158	134 ^a	‘Aşķī	Ƙara zülfün dōstum gōnlüm ƙuşınuñ ağıdur Ya gül-āb u müşk-ile yazılmış ol dil bağıdur ⁹⁵	Ġazel/5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
159	134 ^a	‘Aşķī	‘Işķ ser-ħayli dili ħaylī melāl-ile geđer Dāyimā ehl-i dilün ‘ömri bu ħāl-ile geđer	Ġazel/5	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
160	134 ^b	‘Aşķī	Cān virüp dil ħaţţına ol la‘l-i gül-fāmı öper Rind-i dūrd-āşāma benzer kim leb-i cāmı öper ⁹⁶	Ġazel/5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
161	134 ^b	‘Aşķī	Ƙıl nazār eşyāya ey dil ħikmet-i Allāh‘ı gör Perde-i pindārı ref‘ it <i>semme vechu‘llāhı</i> gör ⁹⁷	Ġazel/5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
162	134 ^b	‘Aşķī	Beni gördükce bī-gāne dirilür yār yad anlar Raķībün şerrini görmez benüm ħayrum fesād anlar ⁹⁸	Ġazel/5	mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī eyzan
163	135 ^a	‘Aşķī	Her ƙaçan kim dost envār-ı tecellā gösterür Ehl-i ‘ışķa külħanı firdevs-i a‘lā gösterür ⁹⁹	Ġazel/5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
164	135 ^a	‘Aşķī	Ʀoludur şavma‘a-i ħāţrum efķār-ı şī‘r Söyledüğümce gelür dilüme güftār-ı şī‘r ¹⁰⁰	Ġazel/5	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
165	135 ^b	‘Aşķī	Görürem cevruñi vefā yirine Aluram derdüñi devā yirine ¹⁰¹	Ġazel/5	fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
166	135 ^b	‘Aşķī	Dost her şāħib-nazar cāna tecellāsın virür Her ķişinün gōñline göre tesellāsın virür ¹⁰²	Ġazel/5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī
167	136 ^a	‘Aşķī	‘Işķuñ yolında derd ü belādur nevālemüz	Ġazel/5	mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün	Ġazel-i ‘Aşķī

⁹⁵ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 380).

⁹⁶ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 352).

⁹⁷ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 380-381).

⁹⁸ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 348).

⁹⁹ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 375-376).

¹⁰⁰ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 372-373).

¹⁰¹ *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 584-585).

¹⁰² *Üsküdarlı Aşķi Divanı*, bkz. (Uzun, 2011: 364).

			Rûz-ı ezelde böyle şalınmış havâlemüz ¹⁰³			
168	136 ^a	‘Aşkî	Nâm-ile kûy-ı harâbâtuñ niçe ‘ayyâşiyuz Câm-ile rindân-ı bezm-i ‘ışkuñ ayakdaşiyuz ¹⁰⁴	Ġazel/5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
169	136 ^b	‘Aşkî	Kılmayan cân cevherini vuşlat-ı cânâna şarf Ey dirîğâ naqd-i ‘ömrin eyledi yabana şarf ¹⁰⁵	Ġazel/5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
170	136 ^b	‘Aşkî	Derdâ ki derd-i dağ-ı dilümden habîr yok Kaldum ayakda n’eyleyeyin dest-gîr yok ¹⁰⁶	Ġazel/5	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
171	137 ^a	‘Aşkî	Dili ben âstânında leb-i cânâ[na] tapşurdum Mesîh‘i çarha Hızr‘ı çeşme-i hayvâna tapşurdum ¹⁰⁷	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
172	137 ^a	‘Aşkî	Dil-bere harc itmege destümde yok dünyacuğum Ol sebebden dostlar çokdur cigerde acuçum ¹⁰⁸	Ġazel/5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
173	137 ^a	‘Aşkî	Görüp ruhsâr-ı cânânı şu dem kim mübtelâ oldum Özümden yad olup baħr-i belâya aşnâ oldum ¹⁰⁹	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
174	137 ^b	‘Aşkî	Cemâlün pertev-i nûr-ı ilâhîdür benüm kıblem Kapuç erbâb-ı ‘ışkuñ secde-gâhıdur benüm kıblem ¹¹⁰	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
175	137 ^b	‘Aşkî	Dögüp def sînesin güm güm gelürler neyer efgâna Semâ‘ idüp kaçan girse Meħemmed Şâh cev lâna ¹¹¹	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Ġazel-i ‘Aşkî
176	138 ^a	Emrî	Şadâsı nâlemüñ bülbül fezâ-yı sine bağumdur	Ġazel/5	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün	Ġazeliyyât-ı Emrî

¹⁰³ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 411-412).

¹⁰⁴ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 416).

¹⁰⁵ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 436).

¹⁰⁶ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 441).

¹⁰⁷ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 486-487).

¹⁰⁸ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 483-484).

¹⁰⁹ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 498-499).

¹¹⁰ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 482).

¹¹¹ Üsküdarlı Aşkî Divanı, bkz. (Uzun, 2011: 562).

			Nihâl üzre gül-i aḥmer elif üstinde dāğumdur ¹¹²			
177	138 ^a	Emrî	Ehl-i diller leb-i şîrînüğe şekker dirler Lebün içre sözüğe kand-i mükerrer dirler ¹¹³	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Emrî
178	138 ^b	Emrî	Meh ğam-ı ruḥsâr-ı zîbâñ-ile kendin pâreler Çarḥ ana ağlar gözinün yaşıdur seyyâreler ¹¹⁴	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Emrî
179	138 ^b	Emrî	Dür-i eşkümler ruḥ-ı zerdümi gerçi bezerin Ele âyîne alursam yine kendüm bezerin ¹¹⁵	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Emrî
180	139 ^a	Emrî	Senün fülful berjün varsa benüm dâğ-ı siyâhum var Senün sünbül şaçun varsa benüm de düd-ı âhum var ¹¹⁶	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Emrî
181	139 ^a	Emrî	Degdüğine cümle ḥüsn esbâbı Yûsuf'dan saña Ḥüccet ol ḥaṭ iki ruḥsâr iki şâhiddür ana ¹¹⁷	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Emrî
182	139 ^b	Emrî	Sultân-ı hayâl-i ruḥuḥa dide-i pür-ḥün Ḳurdu ṭunub-ı al-ile bir ḥayme-i gül-gün ¹¹⁸	Ġazel/5	mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün	Ġazel-i Emrî
183	139 ^b	Emrî	Beni şol denlü za'îf eyledi ḥâkûñ hevesi Biçsem olurdu kaba egnüme perr-i megesi ¹¹⁹	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Emrî
184	140 ^a	Emrî	Gül ğam-ı ḥaddünle düşmiş ḥançer-i ḥâr üstine Gelmiş efgân eyler anuñ bülbül-i zâr üstine ¹²⁰	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Emrî
185	140 ^a	Emrî	Bir felekdür eşk-i çeşmüm üzre güyâ her ḥabâb	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Emrî

¹¹² *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 112).

¹¹³ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 105-106).

¹¹⁴ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 92).

¹¹⁵ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 214).

¹¹⁶ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 116).

¹¹⁷ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 42-43).

¹¹⁸ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 223).

¹¹⁹ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 281).

¹²⁰ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 238).

			Anda ey meh 'aks-i ruhsârıñ münir-i âftâb ¹²¹			
186	140 ^a	Emrî	Kaşuñ ğamında çekmese ey meh-liķâ melâl Olup ğamîde ķaddi şararmaz-ıdı hilâl ¹²²	Ġazel/5	mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Ġazel-i Emrî
187	140 ^b	Emrî	Bizi güldürmedi dil-ber ğam u hicrânlar ile Demidür ağlaşalum dide-i giryanlar ile ¹²³	Ġazel/5	fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Ġazel-i Emrî
188	140 ^b	Emrî	Hâlüm müşevveş itmek iki zülfünñ işi Âşüfte eyledi bizi ey dil o bir kişi ¹²⁴	Ġazel/5	mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün	Ġazel-i Emrî
189	141 ^a	Emrî	Ħaţtuñ añdum düd-ı âh içinde ķaldı cism-i ğam Döndüm ol şaĥşa çeker Ħızr adına yeşil 'alem ¹²⁵	Ġazel/5	fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Ġazel-i Emrî
190	141 ^a	Emrî	Yârsuz bu cihânda n'eylersin Servi yok büstânda n'eylersin ¹²⁶	Ġazel/5	fe'ilätün mefâ'ilün fe'ilün	Ġazel-i Emrî
191	141 ^b	Câmiî	Müntehâ ķaddün 'aceb serv-i cihân-ârâ mıdur Bilsem ey ĥürî-şifat ya sidre ya tûbâ mıdur	Ġazel/5	fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Ġazaliyyât-ı Câmiî
192	141 ^b	Câmiî	Yine nâr-ı firâķuñdan bu cismüm içre cân yansun Bir âh idem ne yir ķalsun ne gök cümle cihân yansun ¹²⁷	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazel-i Câmiî
193	142 ^a	Câmiî	Zerre deñlü 'âşika himmet olursa yârdan Bir degül yüz biñ olursa ğam yimez ağyârdan ¹²⁸	Ġazel/5	fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilätün fâ'ilün	Ġazel-i Câmiî
194	142 ^a	Câmiî	Ħurşid-i felek ĥüsn-i cihân-tâbuña bende Tûbâ boyuña ravzada ķul serv çemende	Ġazel/5	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Ġazel-i Câmiî

¹²¹ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 54-55).

¹²² *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 173).

¹²³ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 251).

¹²⁴ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 272).

¹²⁵ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 181-182).

¹²⁶ *Emrî Divanı*, bkz. (Saraç, 2002: 227-228).

¹²⁷ Bkz. (Kaplan, 2018: 1271)

¹²⁸ *Pervâne Bey Mecmuası*, bkz. (Gıynaş, 2014: III, 75).

195	142 ^b	Hevesî	Haste-dilden çü dirîğ eylemedüñ derd ü gamuñ Müstedâm ol güzelüm arta kemâl ü keremüñ ¹²⁹	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazaliyyât-ı Hevesî
196	142 ^b	Hevesî	Gönül-ise ġarazuñ nâzdan al cânı dañı Sensüz ey cân u cihânum n'ideyin anı dañı	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Hevesî
197	142 ^b	Hevesî	Bir nefes çekmez idüm hicr elemiñi güzelüm Âh n'idem ki degül ey meh elümde ecelüm ¹³⁰	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Hevesî
198	143 ^a	Hâverî	Ġoçmağâ bir kez bilüñ eşküm gibi cânüm revân Ey perî nem var-ısa uşda nazarda der-meyân ¹³¹	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazaliyyât-ı Hâverî
199	143 ^a	Hâverî	N'ola idinse hayâlün dil ü cân kaşrını cây Şeh-i devrân olan idinse olur şırça sarây ¹³²	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Hâverî
200	143 ^b	Hâverî	Beni bî-'aql u bî-sâmân idenlerdür iki ġisü Bu der-bend-i belâda râh-zenlerdür iki ġisü	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazel-i Hâverî
201	143 ^b	Hâverî	Anladum çeşmi ne fettân idügin kaşından Tuylur reh-zen olan nite ki yoldaşından ¹³³	Ġazel/7	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Hâverî
202	144 ^a	Hâverî	Ġapuña yüz sürmeyen sen şâhdan mehcürdür Kim 'ibâdet kılmayan dergâh-ı Ġağ'dan dürdür ¹³⁴	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Hâverî
203	144 ^a	Fevrî	Gel ey deşt-i belâda görmeyen taşvîr-i Mecnün'ı Gör ol Leylî-veşüñ hicrinde ben bîmâr u mağzünü ¹³⁵	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazaliyyât-ı Fevrî
204	144 ^b	Fevrî	Vücüdı bârını çekmekde pîr-i nâ-tüvândur dil Velî bâr-ı belâ-yı 'ışkı çekmekde cüvândur dil	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazel-i Fevrî

¹²⁹ *Pervâne Bey Mecmuası*, bkz. (Gıynaş, 2014: II, 652-653.).

¹³⁰ *Pervâne Bey Mecmuası*, bkz. (Gıynaş, 2014: II, 904).

¹³¹ *Pervâne Bey Mecmuası*, bkz. (Gıynaş, 2014: III, 8).

¹³² *Pervâne Bey Mecmuası*, bkz. (Gıynaş, 2014: III, 796).

¹³³ *Hâverî Dîvânçesi*, bkz. (Açıl, 2016: 198-199).

¹³⁴ *Hâverî Dîvânçesi*, bkz. (Açıl, 2016: 189).

¹³⁵ *Mecmûa-i Gazeliyyât*, bkz. (Özdemir, e-kitap: 276).

205	144 ^b	Fevrî	Görinen ol deheni mîm ü kaşı nûn ancağ Lebi gonce yüzi gül kâmeti mevzûn ancağ ¹³⁶	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Fevrî
206	145 ^a	Fevrî	N'ola sen germ olup dirseğ mu'anber kâkülüm vardır Benüm de dūd-ı âhumdan başumda sünbülüm vardır ¹³⁷	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Fevrî
207	145 ^a	Fevrî	Semend-i kadri şâh olup cihân na'ına şaldıñ tüt Gönjül 'âlemde devlet topını meydânda aldıñ tüt	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Fevrî
208	145 ^b	Şun'î	Seng-i cefâ-y-ıla dilemiş gönjümü yapı Hağ irgüre murâdına bünyâdı berk ola ¹³⁸	Ġazel/5	mef'ülü fâ'îlâtü mefâ'îlü fâ'îlün	Ġazeliyyât-ı Şun'î
209	145 ^b	Şun'î	Tağ mı feryâd eylesem ol gül-'îzârumdan cüdâ Bülbül-i âvâreyem düşdüm bahârumdan cüdâ ¹³⁹	Ġazel/7	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Şun'î
210	146 ^a	Şun'î	Dil-i pür-zahmuma gel ey kemân-ebürü oğun gönder Uçur luğ ile mektüb-ı hüma-bâl ü hümayün-per ¹⁴⁰	Ġazel/5	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Ġazel-i Şun'î
211	146 ^a	Şun'î	Küyuğa varduğça dil âşüfte vü şeydâ olur Varduğınca bu gönjül 'âlemlere rüsvâ olur ¹⁴¹	Ġazel/5	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün	Ġazel-i Şun'î
212	146 ^a	Şun'î	Dil geşt ider cemâlünî şevk-ıla dâğı var Şan şehri tolanur bir ışıkdur çerâğı var ¹⁴²	Ġazel/5	mef'ülü fâ'îlâtü mefâ'îlü fâ'îlün	Ġazel-i Şun'î
213	146 ^b	Şun'î	Kısmet idicek 'ağl ü dil ü cânı güzeller Gönjüm saña düşdi benüm ey rüh-ı muşavver ¹⁴³	Ġazel/5	mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün	Ġazel-i Şun'î
214	146 ^b	Şun'î	Ġankı 'âşık ki gubâr-ı reh-i cânân olmuş	Ġazel/5	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün	Ġazel-i Şun'î

¹³⁶ *Mecmûa-i Gazeliyyât*, bkz. (Özdemir, e-kitap: 293).

¹³⁷ Bkz. (Eraslan, 2017: 208-209).

¹³⁸ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 44).

¹³⁹ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 45).

¹⁴⁰ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 53).

¹⁴¹ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 50-51).

¹⁴² *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 65).

¹⁴³ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 58-59).

			Tahtını yıl götürür kendi Süleymân olmuş ¹⁴⁴			
215	147 ^a	Şunî	Senüñ mir'ât-ı hüsnünden şehâ rüy-ı cefâ gördüm Cihân âyinesinde her zamân şekl-i belâ gördüm ¹⁴⁵	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazel-i Şunî
216	147 ^a	Ġayâlî	Ġün-ı dil bâde Ġayâl-i dost hem-dem âh şem ^c Göñlümi gâhî şarâb u şâhid egler gâh şem ¹⁴⁶	Ġazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Ġazeliyyât-ı Ġayâlî
217	147 ^b	Ġayâlî	Derd oğların ol kaşı kemân cânuma atdı Bir gün dimedi kim bunu da Tañrı yaratdı ¹⁴⁷	Ġazel/5	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Ġazel-i Ġayâlî
218	147 ^b	Ġayâlî	Ağyâr âh idermiş ol gül-'izâra karşı Olur şovuk havâlar evvel bahâra karşı ¹⁴⁸	Ġazel/5	mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün	Ġazel-i Ġayâlî
219	148 ^a	Ġayâlî	'Ârizüñ meyden 'arak-riz olsa ey hür-ı cemil Şanuram cennetde tuğyân eylemişdür selsebil ¹⁴⁹	Ġazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Ġazel-i Ġayâlî
220	148 ^a	Ġayâlî	Rüy-ı yâr ile nazar iden bu zülf-i ser-keşe Benzedür bir düd-ı miskin zâhir atmış âteşe ¹⁵⁰	Ġazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Ġazel-i Ġayâlî
221	148 ^a	Ġayâlî	Şabânuñ Ġâtrı küyında yârün pür-ğubâr ancak Benüm gibi o dağı bir perişân zür-kâr ancak ¹⁵¹	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazel-i Ġayâlî
222	148 ^b	Ġayretî	Lebünden büse almadı kimesne câmdan Ġayrı Şoyup koyunna koymadı seni hammâmdan Ġayrı ¹⁵²	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazeliyyât-ı Ġayretî
223	148 ^b	Ġayretî	İçüp mest-i şarâb-ı erguvân olmak diler göñlüm	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Ġazel-i Ġayretî

¹⁴⁴ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 73).

¹⁴⁵ *Gelibolulu Sun'î Dîvânı*, bkz. (Yakar, e-kitap: 88-89).

¹⁴⁶ *Ġayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 219).

¹⁴⁷ *Ġayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 423).

¹⁴⁸ *Ġayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 339-340).

¹⁴⁹ *Ġayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 263).

¹⁵⁰ *Ġayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 365).

¹⁵¹ *Ġayâlî Bey Dîvânı*, bkz. (Tarlan, 1945: 231).

¹⁵² *Ġayretî Dîvânı*, bkz. (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981: 401).

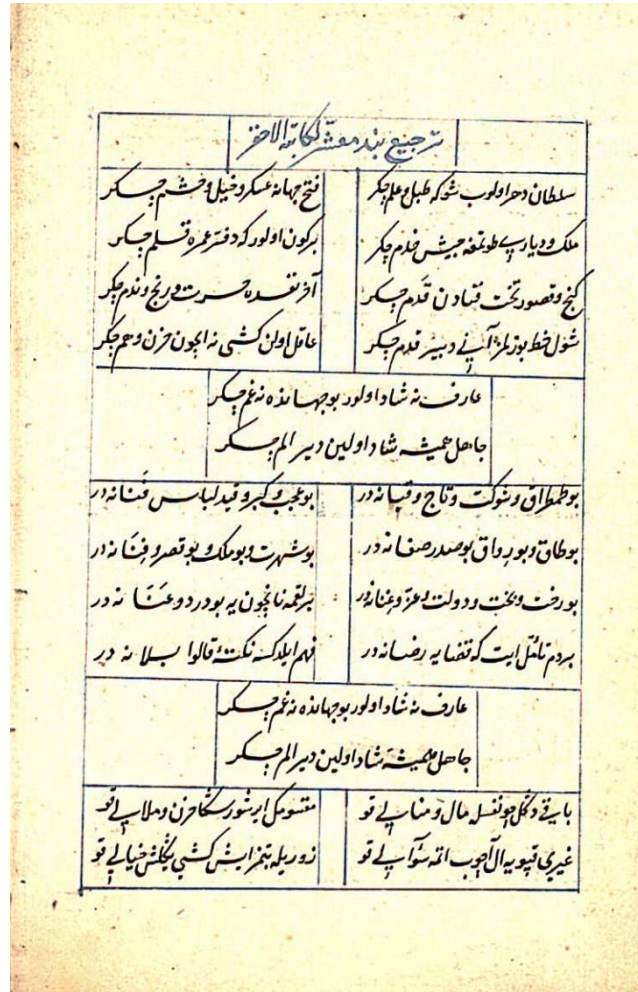
			Gedâ-y-iken yine şâh-ı cihân olmağ diler gönülüm ¹⁵³			
224	149 ^a	Hayretî	Cânı n'eylerdüm cihân içinde cânân olmasa Ten ne hazz eylerdi 'âlemde eger cân olmasa ¹⁵⁴	Ġazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Ġazel-i Hayretî
225	149 ^a	Hayretî	Bâğ-ı cennet baña sensüz âteş-i süzân-ı ğam Şah-ı 'işretdür vişâlünle baña zindân-ı ğam ¹⁵⁵	Ġazel/5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Ġazel-i Hayretî
226	149 ^b	'Ahdî	Vücüdüm mebde'i 'ışq âteşi mânend-i kaqnūsam Anuñ-çün nâr-ı hicrâna semender-vâr me'nūsam	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	
227	149 ^b	'Ahdî	Şadef-veş tab'-ı naqqâdümden olsa her güher nâşî Ahâlî güşına lâyıq-durur fehm eylemez nâşî	Ġazel/5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	

¹⁵³ *Hayretî Dîvânı*, bkz. (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981: 320).

¹⁵⁴ *Hayretî Dîvânı*, bkz. (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981: 389-390).

¹⁵⁵ *Hayretî Dîvânı*, bkz. (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1981: 318-319).

حکمت - Hikmet - حکمت